

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121462115
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121462115.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v konaní o návrat do cudziny maloletého dieťaťa: Q. D´H. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa matky: Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, T. W., právne zastúpenej Mgr. Gabrielou Novákovou, advokátkou, so sídlom Advokátskej kancelárie vo Veľkom Krtíši, Nám. A. H. Škultétyho 5, 990 01 a otca: K. D´H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XX V. I., O XNN K., U. kráľovstvo P. X. a U. W., právne zastúpeného JUDr. Milan Ficek, advokát s.r.o., so sídlom Žilinská 14, 811 05 Bratislava, IČO: 47 232 757, pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržíavaní matkou, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 38P/103/2021-138 zo dňa 22.10.2021 v spojení s opravným uznesením, č.k. 38P/103/2021-237 zo dňa 25.01.2022, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletého dieťaťa podal dňa 03.09.2021 na Okresnom súde Banská Bystrica návrh na navrátenie maloletého dieťaťa do miesta obvyklého pobytu, do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z dôvodu, že matka neoprávnene zadržíava maloleté dieťa na území Slovenskej republiky.

1.1 Okresný súd návrhu otca vyhovel a nariadil návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu, do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (prvý výrok), nariadil matke maloletej, aby maloletú navrátila na územie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v lehote 7 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (druhý výrok), v prípade, že matka maloletú nenavráti do krajiny jej obvyklého pobytu v lehote 7 dní od právoplatnosti rozhodnutia, otec maloletej je oprávnený po uplynutí stanovenej lehoty maloletú prevziať za účelom jej navrátenia do krajiny obvyklého pobytu, na územie Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (tretí výrok); o trovách konania rozhodol okresný súd tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (štvrtý výrok); trovy tlmočného zaviazal znášať štát (piaty výrok).

1.2 Opierajúc sa o článok 1, 3, 4, 5, 12, 13, 19 Dohovoru o občiansko-právnych aspektoch medzinárodných únosov detí, prijatého v Haagu dňa 25.10.1980, publikovaného v oznámení Ministerstva zahraničných vecí SR pod č.119/2001 Z.z. (ďalej v texte aj len „Dohovor“) konštatoval, že cieľom Dohovoru je obnoviť status quo, spôsobený medzinárodným únosom. Pod pojmom medzinárodný únos dieťaťa v zmysle vyššie citovaného Dohovoru sa rozumie neoprávnené premiestnenie do inej krajiny alebo zadržíavanie dieťaťa jedným z jeho rodičov v inej krajine, než je krajina jeho obvyklého pobytu, čím dochádza k protiprávnemu konaniu a porušeniu práv druhého rodiča. V zmysle Preambuly Dohovoru medzinárodný únos detí má dva prvky, a to prvok nezákonnosti, ktorý

sa prejavuje porušením práv druhého rodiča a medzinárodný prvok, ktorým sa rozumie únos dieťaťa do inej krajiny.

1.3 V konaní o návrat dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu sa má súd zaoberať iba tým, či dieťa malo obvyklý pobyt v krajine, z ktorej bolo premiestnené, či rodič, ktorý sa domáha navrátenia dieťaťa má opatrovnícke práva k dieťaťu a či ich skutočne vykonával, či s premiestnením dieťaťa do iného štátu súhlasil alebo nie, resp. či nastala situácia, že maloleté dieťa je v inom štáte neoprávnene zadržované, či neuplynula ročná lehota podľa článku 12 Dohovoru a dieťa si už natoľko zvyklo v novom prostredí, že by bolo v dôsledku navrátenia vytrhnuté zo svojho prostredia a mohla by mu byť takto spôsobená ujma, či existujú ďalšie dôvody na nenavrátanie dieťaťa, a to či by dieťaťu v dôsledku návratu nebola spôsobená fyzická alebo duševná ujma alebo či rodič, ktorý sa domáha navrátenia dieťaťa, sa už so situáciou zmieril.

1.4 Súd prvej inštancie sa v prvom rade zaoberal otázkou obvyklého pobytu maloletej. Obvyklý pobyt dieťaťa je vždy jeho obvyklým pobytom a nie obvyklým pobytom rodiča. Súd za obvyklý pobyt maloletého dieťaťa považuje miesto, ktoré odzrkadľuje určitú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia, za týmto účelom berie do úvahy najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky, dôvody pobytu na území členského štátu a presťahovanie sa rodiny do tohto štátu, štátnu príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby, ktoré dieťa udržiava v danom štáte. Pobyt je tak potrebné určiť výlučne na základe skutkových okolností každého jednotlivého prípadu, pričom povolenie na pobyt a ani iný právny nárok na pobyt nie sú pri určovaní pobytu rozhodujúce. Uvedené kritériá súd skúmal v súlade s kritériami pre posudzovanie obvyklého pobytu v zmysle európskej judikatúry.

1.5 Vykonaným dokazovaním mal okresný súd preukázané, že maloletá Q. sa narodila XX.XX.XXXX v I., kde žila spolu so svojimi rodičmi v byte vo vlastníctve obidvoch jej rodičov. Maloletá ma britské aj slovenské štátne občianstvo, britskú národnosť a bola prihlásená k trvalému pobytu vo Veľkej Británii. Od narodenia bola vedená v sociálnom a zdravotnom systéme vo Veľkej Británii, kde mala svojho lekára. Vo Veľkej Británii navštevovala materskú školu (jasle), navštevovala krúžky tanca a maľovania. Maloletá ovláda anglický jazyk a slovenský jazyk a čiastočne rozumie taliančine. V mieste bydliska vo Veľkej Británii mala vytvorené sociálne väzby, stretávala sa s priateľkami Q., Q. a U., tiež s matkinou sesternicou a jej maloletým synom, ktorí taktiež žijú vo Veľkej Británii. Voľný čas trávil s matkou, ako aj s otcom. Okresný súd tak mal preukázaný silný stupeň miery začlenenia maloletej vo Veľkej Británii.

1.6 Po tom, ako otec maloletej vo Veľkej Británii stratil prácu, sa rodičia maloletej spoločne rozhodli aj s maloletou odísť na Slovensko, kde si obidvaja našli prácu; na Slovensko prišiel na konci novembra 2020 najskôr otec maloletej a potom tesne pred Vianocami 2020 aj matka spolu s maloletou s tým, že tu zotrávajú do času, kým maloletá nenastúpi do materskej školy vo Veľkej Británii, t.j. do 06.07.2021. Na Slovensku spočiatku spoločne žili u starej matky maloletej zo strany matky. Dňa 20.01.2021 bola maloletá prihlásená na Slovensku k trvalému pobytu v obci Modrý Kameň, od 01.02.2021 je evidovaná v ambulancii všeobecnej lekárnky pre deti a dorast MUDr. Moniky Prosnanovej vo Veľkom Krtíši, je vedená v sociálnom a zdravotnom systéme Slovenskej republiky, dňa 08.02.2021 bola prijatá do materskej školy v Modrom Kameni. Podľa vyjadrenia matky maloletej je trvalý pobyt a evidencia v ambulancii pediatra na Slovensku podmienkou, aby maloletá mohla navštevovať na Slovensku materskú školu. Maloletá sa na Slovensku v súčasnosti nevenuje žiadnej záujmovej činnosti, nemá tu žiadnych kamarátov, okrem jednej kamarátky v materskej škole, voľný čas trávi s matkou, prípadne s matkinou rodinou a so svojim otcom. Miera začlenenia maloletej na Slovensku je tak v oveľa nižšej miere, než vo Veľkej Británii.

1.7 V júni 2021 sa rodičia maloletej rozišli. Otec maloletej sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti, avšak naďalej zostal žiť na Slovensku vo Veľkom Krtíši. Aj po rozchode mal otec maloletej v úmysle vrátiť sa do Veľkej Británie; tento úmysel nespochybňuje ani skutočnosť, že je stále na Slovensku a že tu má prácu v spoločnosti H., s ktorou uzatvoril pracovnú zmluvu na dobu neurčitú a ani to, že otec býva v prenajatom byte, kde uzatvoril nájomnú zmluvu na obdobie jedného roka, ktorú môže vypovedať v jedno mesačnej výpovednej lehote; otec zotrváva na Slovensku kvôli maloletej Q.. Matka maloletej prejavila úmysel zostať na Slovensku, ako uviedla v písomnom vyjadrení k návrhu otca na navrátenie maloletej, avšak otcovi maloletej až do augusta 2021 tento úmysel neoznámila.

1.8 Za zásadné skutočnosti, majúce vplyv na určenie obvyklého pobytu maloletej, je tak potrebné považovať: 1/ rodičia maloletej sa pred odchodom na Slovensko dohodli, že pobyt na Slovensku bude len dočasný; 2/ rodičia maloletej na základe spoločného rozhodnutia koncom novembra 2020 podali prihlášku do materskej školy vo Veľkej Británii, do ktorej maloletá mala nastúpiť od 01.09.2021; 3/ obidvaja rodičia maloletej dňa 26.08.2021 pred sudcom Newtonom na Najvyššom súde, divízia pre rodinu vo Veľkej Británii uviedli, že s maloletou Q. sa chcú vrátiť do Spojeného kráľovstva; 4/ matka maloletej sa pred mediátorkou R. G. vyjadrila, že presťahovanie na Slovensko malo len

dočasný charakter. Na základe uvedených skutočností dospel okresný súd k záveru, že obvyklým pobytom maloletej je Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, a to aj napriek postupnému začleňovaniu maloletej do sociálneho života na Slovensku a vytvoreným vzťahovým väzbám k rodine na Slovensku. Maloletá je vo veku, kedy sa na nové prostredie dokáže adaptovať o to viac, že je neperušené v osobnom kontakte s obidvomi rodičmi. Rodičia maloletej zhodne uviedli, že pred odchodom z Veľkej Británie nemali v úmysle sa na Slovensku zdržiavať trvale, pobyt na Slovensku mal trvať najdlhšie do času, pokiaľ maloletá nezačne navštevovať materskú školu vo Veľkej Británii. Matka maloletej zmenila názor až následkom rozchodu s otcom maloletej. Obvyklý pobyt maloletej však na tejto skutočnosti založený byť nemôže. Pred odchodom rodiny na Slovensko sa život maloletej skutočne sústreďoval vo Veľkej Británii, mala tu vytvorené trvalé väzby a žila tu väčšiu časť svojho života.

1.9 V ďalšom sa okresný súd zaoberal otázkou, či otec má opatrovnícke práva k maloletej a či skutočne tieto práva aj vykonával. Podľa anglického práva má rodičovské práva a povinnosti rodič dieťaťa zo zákona. Otec na základe zhodného vyjadrenia rodičov osobnú starostlivosť o maloletú vykonával jednak v čase, keď žili spoločne ako rodina vo Veľkej Británii a na starostlivosti o maloletú sa podieľa aj v súčasnosti, je s maloletou v osobnom aj telefonickom kontakte, dokáže zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa, varí, kúpe, robí s ním rôzne aktivity, hráva sa, spieva uspávanky, brával ju na rôzne udalosti, napr. narodeninové párty, upokojoval ju, keď plakala, absolvoval s ňou vyšetrenia u lekára, bol s ňou na prvom očkovaní. Otec má s maloletou pekný vzťah, trávia spolu čas, maloletá sa na stretnutia s ním teší. Otec sa o rodinu staral aj finančne, platil hypotéku, poistenia, dane, plyn, elektriku, telefóny, jedlo, oblečenie, všetky nevyhnutné veci, ktoré maloletá potrebovala. Otcovi teda patrí opatrovnícke právo k maloletej, ktoré vykonával tak vo Veľkej Británii ako aj na Slovensku. Matka bez súhlasu otca preto nemôže rozhodnúť o mieste pobytu maloletej. Ohľadne výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej je vedené konanie jednak na Najvyššom súde vo Veľkej Británii pod č. K a jednak konanie na Slovensku na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp.zn. XXP/XX/XXXX. Ani súd vo Veľkej Británii, ani Okresný súd Veľký Krtíš v predmetných veciach v súčasnosti nekonajú vzhľadom na prebiehajúce konanie o návrat maloletej do krajiny obvyklého pobytu; o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej tak súdom doposiaľ rozhodnuté nebolo.

1.10 Následne okresný súd skúmal, či došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo neoprávnenému zadržiavaniu maloletej: dospel k záveru, že k neoprávnenému premiestneniu maloletej nedošlo, pretože rozhodnutie dočasne žiť na Slovensku bolo spoločným rozhodnutím obidvoch rodičov maloletej, rodičia aj maloletá žijú na Slovensku od decembra 2020. Nebolo sporné, že by rodičia pred odchodom na Slovensko nemali v úmysle nenavrátanie sa do Veľkej Británie. Obidvaja totiž zhodne uviedli, že do Veľkej Británie sa mali vrátiť predtým, ako maloletá Q. začne navštevovať vo Veľkej Británii materskú školu. Pobyt rodiny na Slovensku mal byť na základe dohody rodičov maloletej len dočasný, ktorú skutočnosť matka maloletej nepoprela. Aj po rozchode rodičov v júni 2021 matka nechala otca maloletej v domnienke, že sa chce vrátiť do Veľkej Británie, čo mal súd prvej inštancie preukázané jednak z vyjadrenia matky pred mediátorkou R. G. a aj z osobného vypočutia pred sudcom Newtonom Kráľovského súdneho dvora dňa 26.08.2021. Avšak od momentu, kedy sa matka maloletej v skutočnosti rozhodla zostať s maloletou na Slovensku natrvalo, nastala situácia, že maloletá je na Slovensku zadržovaná neoprávnené, keďže rozhodnutie o tom, kde a s kým bude maloletá žiť, nemá právo uskutočniť matka svojím jednostranným rozhodnutím. Aby maloletá mohla zostať žiť na Slovensku natrvalo, museli by sa na tom rodičia maloletej dohodnúť spoločne. Rodičia maloletej spoločne plánovali návrat do Veľkej Británie najskôr dňa 06.07.2021, nájomcom v ich byte vo Veľkej Británii dali výpoveď z nájmu, aby po návrate mohli bývať vo svojom byte, k čomu však vzhľadom na ich rozchod nedošlo. Následne matkino konanie začalo smerovať k presídleniu maloletej na územie Slovenskej republiky, čo podporuje aj fakt, že matka v júni 2021 podala návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na Okresnom súde Veľký Krtíš (ktorý vzhľadom na obvyklý pobyt maloletej nemá právomoc o predmetnej veci konať), taktiež v auguste alebo septembri 2021 bez vedomia otca maloletej zrušila nástup maloletej do materskej školy vo Veľkej Británii a v súčasnosti je rozhodnutá s maloletou zostať na Slovensku natrvalo. Konaním matky tak dochádza k porušovaniu opatrovníckeho práva otca, pretože matka maloletú na Slovensku zadržáva bez toho, aby sa na tom s otcom maloletej spoločne dohodli, teda konaním matky dochádza k porušovaniu článku 3 Dohovoru.

1.11 V zmysle článku 12 Dohovoru je potrebné skúmať plynutie 1-ročnej lehoty od neoprávneného premiestnenia, resp. neoprávneného zadržiavania maloletého dieťaťa v Slovenskej republike. O plynutí tejto lehoty v prejednávanej veci nemožno hovoriť vzhľadom na to, že maloletá nebola neoprávnené premiestnená. Došlo však ku neoprávnenému zadržiavaniu maloletej na území Slovenskej republiky, a to od momentu, od ktorého matka bráni v návrate maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu, čo je

najneskôr od augusta 2021, kedy sa matka rozhodla, že do Veľkej Británie sa už s maloletou nevráti. Z uvedeného dôvodu tak jednoznačne nedošlo k uplynutiu uvedenej 1-ročnej lehoty.

1.12 Na základe vyššie uvedených skutočností okresný súd konštatoval, že došlo k medzinárodnému únosu a v zmysle Dohovoru je daná povinnosť dieťa vrátiť. Dohovor ustanovuje určité podmienky, za ktorých nemusí napriek tomu dôjsť k navráteniu dieťaťa. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňovali, že aj v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa je potrebné v maximálnej miere chrániť práva a oprávnené záujmy maloletého dieťaťa a dôsledne skúmať, či nie sú splnené podmienky, ustanovené v článku 13 Dohovoru pre odmietnutie nariadenia návratu maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní o návrate maloletých detí do iného zmluvného štátu Dohovoru musí súd vychádzať z čo najstarostlivejšieho zistenia skutkového stavu. Dôvody, ktoré by mohli eliminovať návrat dieťaťa do miesta bydliska v inom členskom štáte, musia byť zistené a objasnené natoľko dostatočne, aby čo najúplnejšie boli ozrejmene všetky okolnosti, z ktorých by bolo možné usudzovať skutočný postoj rodiča v zahraničí k súčasnému pobytu dieťaťa.

1.13 Okresný súd preto zvažoval možnú aplikáciu článku 13 Dohovoru. Súd nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením preukáže, že osoba, ktorá žiada navrátenie dieťaťa súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním alebo existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie. Odmietnuť návrat možno aj vtedy, ak súd zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom a ak dosiahol vek a stupeň vyspelosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory. Na základe existujúcej judikatúry umožňuje výnimky nenavrátania dieťaťa pri tvrdení existencie vážneho nebezpečenstva, že by dieťa bolo vystavené fyzickej alebo psychickej ujme alebo by bolo inak privedené do neznesiteľnej situácie, je možné len v dvoch prípadoch, a to: 1/ ak by bolo dieťa návratom do krajiny obvyklého pobytu objektívne vystavené nebezpečenstvu, a to do skončenia konania o opatrovníckych právach v tomto štáte (ide o krajinu, kde je hladomor, vojnový konflikt, epidémia nákazlivej choroby), 2/ druhý prípad sa viaže k osobe požadujúcej návrat, ktorej správanie by mohlo vystaviť dieťa nebezpečenstvu ujmy, napr. vážne zneužívanie dieťaťa žiadateľom o návrat alebo zanedbávanie dieťaťa žiadateľom, resp. situácia, kedy je dieťa mimoriadne psychicky závislé na únoscovi. Judikatúra súdov zároveň dospela k záverom, že vážne nebezpečenstvo neznamena bežné nebezpečenstvo akejkoľvek fyzickej alebo psychickej ujmy, ale ujma musí byť podstatná alebo závažného druhu, takže bežné nebezpečenstvo nie je dostatočné.

1.14 Okresný súd v rámci vykonaného dokazovania zohľadnil všetky okolnosti na strane maloletej, a to: 1/ návrat maloletej do krajiny obvyklého pobytu po cca dvoch mesiacoch od neoprávneného zadržania (hoci na Slovensku spolu s rodičmi žije od konca decembra 2020), 2/ návrat maloletej do domácnosti, v ktorej žila a vyrastala, 3/ začlenenie maloletej do prostredia, ktoré pozná, v ktorom má kamarátov, v ktorom môže naďalej vykonávať záujmové a obľúbené aktivity, 4/ návrat maloletej do širšieho prostredia, v ktorom žila, v ktorom trávila voľný čas, k ľuďom, s ktorými mala vytvorené rodinné a sociálne väzby, 5/ pretrvávajúce zabezpečenie zdravotnej starostlivosti o maloletú prostredníctvom všeobecného lekára, 6/ stále trvajúca možnosť nástupu maloletej do materskej školy, ktorú jej spoločne vybrali rodičia, resp. do inej podobnej materskej školy v blízkosti bydliska maloletej, 7/ návrat maloletej do Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, krajiny s vyspelým sociálnym, zdravotným systémom a demokratickými zásadami, 8/ návrat maloletej je v jej záujme, keďže umožní súdu v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, ktorý má právomoc meritórne vo veci rozhodnúť, o už podanom návrhu otca maloletej, čím sa poskytne maloletej právna istota a predíde sa ďalším konfliktným situáciám medzi rodičmi.

1.15 Okresný súd nepovažoval za preukázané, že by vzhľadom na vek maloletej, čas prežitý na území Slovenskej republiky a dobu od odchodu z Veľkej Británie návrat do krajiny obvyklého pobytu maloletá pociťovala ako neznesiteľnú ujmu. Naopak, maloletá sa vráti do dôverne známeho prostredia, v ktorom bola šťastná. Maloleté v krajine jej obvyklého pobytu nehrozí ani nebezpečenstvo zo strany jej otca, otec s maloletou majú vytvorený pekný vzťah, rovnako nehrozí nebezpečenstvo ani matke maloletej zo strany otca maloletej. Okresný súd nemal preukázané, že by maloletá bola mimoriadne psychicky závislá na svojej matke, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletá má pozitívny vzťah k obidvom svojim rodičom.

1.16 Matka poukazovala na jej nepriaznivú situáciu, súvisiacu s návratom spolu s maloletou a na nevytvorené zázemie. Okresný súd zdôraznil, že matka s otcom maloletej sú podielovými spoluvlastníkmi bytu; ak aj matka nechce žiť v spoločnej domácnosti s otcom maloletej, otec sa zaviazal, že pokiaľ si do budúcnosti s matkou nevyriešia bytovú otázku, je ochotný platiť si nájom v inej nehnuteľnosti v blízkosti ich spoločného bytu. Matka pred odchodom z Veľkej Británie bola zapojená do

sociálneho a zdravotného systému Veľkej Británie, existuje možnosť, že sa môže vrátiť do práce, ktorú do odchodu na Slovensko vykonávala, pretože stále čerpá neplatené voľno. Ak by sa aj matka nevrátila naspäť do tohto zamestnania, je v jej silách vzhľadom na jej prax a kvalifikáciu nájsť si nové vhodné zamestnanie. Matka má aj vo Veľkej Británii vytvorené sociálne a rodinné väzby, tiež sa vráti do známeho prostredia. Matka sa mienila navrátiť do Veľkej Británie, a to minimálne až do augusta 2021. Voči matke nebolo podané trestné oznámenie. Nariadenie návratu maloletej neznamená odtrhnutie maloletej od matky, pretože matka má právo vrátiť sa k maloletej; je právom matky zvoliť si svojho životného partnera, s týmto rozhodnutím však nesie aj zodpovednosť za riešenie prípadných nezhôd a konfliktov v prípade, ak životný partner pochádza z inej krajiny, v inej krajine sa im narodilo dieťa a žijú v nej dlhodobo v spoločnej domácnosti. V tejto súvislosti aj Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča sa musí nájsť spravodlivá rovnováha (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva Olsson vs. Švédsko č. 10465/83) a je potrebné nájsť určitého konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa, a čo je v záujme jeho rodičov. V danom prípade oproti právu matky na súkromie a rodinný život stojí právo maloletej na starostlivosť od oboch rodičov. Na rozdiel od matky, ktorá môže situáciu riešiť, maloletá je nízkeho veku, nemá možnosť priamo sa brániť a zvoliť si bydlisko oddelene od rodičov, ktorí sa o ňu starajú. Matka svojvoľne zadržáva maloletú na území Slovenskej republiky, zadržávanie maloletej na území Slovenska je jej rozhodnutím a nie rozhodnutím maloletej. V danom prípade okresný súd uprednostnil záujem maloletej a jej návratenie do prostredia, ktoré je jej dôverne známe. Návrat nie je v neprospech maloletej, čím okresný súd ale nespochybňuje schopnosť matky zabezpečiť maloletej náležitú starostlivosť. Okresný súd sa nestotožnil s vyjadrením matky, že by bola ohrozená existencia maloletej z hľadiska jej bývania, keďže rodičia maloletej spoločne vlastní nehnuteľnosť, v ktorej maloletá môže bývať či už s jedným alebo s druhým rodičom. Vzhľadom na vek maloletej a stupeň jej mentálnej vyspelosti okresný súd nezisťoval súhlas maloletej s jej návratom do Veľkej Británie.

1.17 Okresný súd sa zaoberal aj otázkou, či otec maloletej súhlasil s tým, aby maloletá zostala žiť na území Slovenskej republiky alebo sa s jej neoprávneným zadržávaním zmieril. Zmierenie sa s premiestnením predstavuje vnútorný psychický stav žiadateľa o návrat, ktorý je potrebné posudzovať individuálne v každom jednotlivom prípade. Malo by však ísť o zmierenie sa s tým, že stav, ktorý nastal neoprávneným zadržaním, je stavom trvalým a nielen dočasným riešením. Okresný súd z vykonaného dokazovania nemal za preukázané, že by sa otec zmieril s tým, že maloletá zostane trvalo žiť na území Slovenskej republiky, čo nespochybňuje ani fakt, že otec v súčasnosti zotrúva na Slovensku a je zamestnaný v spoločnosti H. (U.) s.r.o., s ktorou uzatvoril pracovnú zmluvu na dobu neurčitú a ani fakt, že si prenajal byt vo Veľkom Krtíši na obdobie jedného roka. Z vyjadrení otca a predloženej komunikácie medzi ním a jeho zamestnávateľom vyplynulo, že otec má možnosť pre súčasného zamestnávateľa pracovať aj vo Veľkej Británii, a to od polovice decembra roku 2021 alebo začiatkom nasledujúceho roka; uzatvorenú nájomnú zmluvu môže otec kedykoľvek vypovedať s jednomesačnou výpovednou lehotou. Otec na Slovensku v súčasnosti doposiaľ zotrúva len z dôvodu, že chce byť naďalej v osobnom kontakte s maloletou a vykonávať opatrovnícke právo k nej, čo vyplynulo jednak z jeho výpovede, ale aj z výpovede matky. Otec sa viackrát chcel vrátiť do Veľkej Británie, no nakoniec tak neurobil, pretože matka mienila s maloletou pôvodne zotrvať na Slovensku minimálne do času, pokiaľ súd v Slovenskej republike nerozhodne o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Úmysel zotrvať na Slovensku natrvalo má len matka, nie však otec maloletej; otec maloletej sa doteraz nezmieryl s neoprávneným zadržávaním maloletej na území Slovenskej republiky, a teda na tento prípad nemožno aplikovať článok 13 Dohovoru.

1.18 Súd prvej inštancie prihliadol aj na najlepší záujem maloletej. Podľa existujúcej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva má princíp najlepšieho záujmu dieťaťa dvojaký účel, a to garantovať, že dieťa vyrastá v bezpečnom prostredí a zároveň sú zachované rodinné väzby, pokiaľ nie sú škodlivé. S ohľadom na Haagsky dohovor o únosoch detí, Európsky súd pre ľudské práva poznamenal, že v centre tohto nástroja je najlepší záujem tohto dieťaťa, čo dokazuje fakt, že bol prijatý za účelom chrániť deti pred neoprávneným premiestnením alebo zadržávaním a zabezpečiť ich okamžitý návrat do krajiny ich obvyklého pobytu. Nenariadiť návrat dieťaťa v zmysle Dohovoru možno len vtedy, keď sú dané okolnosti, zakladajúce výnimky z nariadenia návratu dieťaťa. Nenariadenie návratu v prípade, ak tieto okolnosti nie sú dané, by zakladalo zodpovednosť zmluvného štátu za porušenie povinností, vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa pravidiel medzinárodného práva verejného.

1.19 Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd vyhovel návrhu otca maloletej a nariadil návrat maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu, zároveň určil lehotu na návratenie 7 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, a to i napriek ustanoveniu §133 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“), podľa ktorého uznesenie je vykonateľné až keď nadobudne právoplatnosť, čím

matke poskytol dostatočnú lehotu na splnenie uloženej povinnosti, ako aj jej poskytol čas na zariadenie si potrebných záležitostí, súvisiacich s odchodom zo Slovenskej republiky. V prípade, že v určenej lehote matka maloletú do krajiny jej obvyklého pobytu nenavrátia, otec maloletej je oprávnený maloletú od matky prevziať za účelom jej navrátenia do krajiny jej obvyklého pobytu.

1.20 Okresný súd zdôraznil, že týmto rozhodnutím neurčil rodičovské práva a povinnosti k maloletej, pretože toto rozhodnutie má za následok len tú skutočnosť, že o právach a povinnostiach k maloletej, vrátane toho, s ktorým rodičom a kde bude maloletá žiť, rozhodne súd, ktorý má právomoc o predmetných otázkach konať. V danom prípade vzhľadom na obvyklý pobyt maloletej je príslušným súdom konkrétny súd v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska.

1.21 Súd prvej inštancie konštatoval aj nemožnosť dodržať Dohovorom stanovenú šesťtyždňovú lehotu na rozhodnutie v danej veci, pretože rodičia maloletej nesúhlasili s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania a vzhľadom na skutkové tvrdenia rodičov maloletej bolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ani stanovená šesťtyždňová lehotá nemôže brániť náležitému zisteniu skutkového stavu, čo súd prvej inštancie v prejednávanej veci počas celého konania sledoval.

1.22 O trovách konania okresný súd rozhodol za použitia §52 C.m.p. a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

1.23 O trovách tlmočného rozhodol okresný súd podľa §155 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“), podľa ktorého tieto trovy znáša štát, keďže každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie.

2. Proti uzneseniu okresného súdu v celom jeho rozsahu podala odvolanie matka maloletej z odvolacích dôvodov podľa §365 písm. d), f), h) C.s.p. a podľa ustanovenia §62 ods. 1 C.m.p. Okresný súd vydal nesprávne rozhodnutie, založené na nesprávnom právnom posúdení predložených dôkazov, ako aj na nesprávnom právnom posúdení veci a vychádzal z nesprávnych skutkových zistení. Uznesenie považuje za rozporné so záujmom maloletej a za arbitrárne.

2.1 Maloletá je dieťaťom svojich rodičov, ktorí nie sú manželmi, má štátne občianstvo britské a slovenské a je tiež zaregistrovaná ako taliansky občan v zahraničí. Pred jej narodením v roku 2016 si rodičia kúpili spoločne na hypotéku 1-izbový mezonet na adrese XX V. I., O XNN, K., v ktorom žili spoločne do novembra XXXX, kedy otca maloletej prepustili z práce, pretože spoločnosť, pre ktorú pracoval, sa rozhodla znížiť počet pracovných síl. Napriek tomu, že sa pokúšal nájsť si nové zamestnanie, kvôli pretrvávajúcej pandémie sa mu to nepodarilo. Vtedy sa rodičia spoločne dohodli, že by bolo vhodné pokúsiť sa nájsť si na Slovensku prácu, ktorá by im zabezpečila prísun finančných prostriedkov. Po príchode na Slovensko sa rozhodli usadiť v meste Modrý Kameň v nehnuteľnosti, v ktorej má matka titulom dedenia spoluvlastnícky podiel, čím by ušetrili na výdavkoch na nájom. Uvedenú nehnuteľnosť však bolo nutné čiastočne zrekonštruovať a bolo potrebné zabezpečiť internet, keďže ho otec pre výkon svojej práce v spoločnosti H. U. na pozícii HR Senior Administrátor potrebuje. Opravy a zabezpečenie služieb v nehnuteľnosti vykonávala matka na svoje náklady. Na Slovensko pricestoval najprv otec a následne matka s maloletou. V danom čase neriešili, či budú bývať na území Slovenskej republiky alebo sa vrátia do Veľkej Británie, pretože vplyvom pandémie bola situácia veľmi kritická a nebolo možné predpovedať jej ďalší vývoj. Otec prenajal byt vo Veľkej Británii na dobu určitú s možnosťou prolongácie, aby boli pokryté náklady s ním súvisiace, čo je dôkazom toho, že rodičia nemali úmysel vrátiť sa do Veľkej Británie do istého času, ale návrat ponechali na vývoj situácie. Otec uvažoval o možnosti bývania vo Zvolene, v Banskej Bystrici alebo v Bratislave, pretože mal záujem na tom, aby sa rodina presťahovala do samostatného bývania. Na výslovnú žiadosť otca sa matka zamestnala, a to od 01.02.2021 v spoločnosti DHL ako špecialista reklamácie a sťažností, o čom predložila ako dôkaz svoju pracovnú zmluvu. Je evidentné, že pokiaľ by bol medzi rodičmi konsenzus ohľadne presného času návratu, tak by bolo pre matku irelevantné hľadať si prácu na trvalý pracovný pomer.

2.2 Pokiaľ by okresný súd hlbkovo skúmal uvedené skutočnosti, dospel by k záveru, že skutočným dôvodom podania návrhu otcom maloletej bola snaha riešenia spoločného bývania rodiny, pretože otec za hlavný dôvod krízy vzťahu považoval matku matky, t.j. starú matku maloletej.

2.3 Veľmi dôležitým faktom, ktorý je základným indikátorom vzniknutej situácie, je rozpad vzťahu rodičov, ktorý začal už v čase spolužitia vo Veľkej Británii a súvisel s direktívnym spôsobom správania sa otca. Otec maloletej nerešpektoval názory iných ľudí a hlavne nie matky a všetko muselo byť podľa jeho predstáv. Matka bez jeho povolenia nemohla takmer nič urobiť, musela si od neho pýtať aj povolenie na to, či si môže zobrať v práci službu. Práve tieto despoticke a kontrolné mechanizmy na strane otca boli hlavným dôvodom rozpadu ich vzťahu. Svedkom konania otca voči matke bola aj stará matka maloletej zo strany matky, ktorá bývala s nimi v jednej nehnuteľnosti. Otec sa snažil rôznymi spôsobmi naštříbiť

tento vzťah, čo vyústilo do zákazu styku maloletej so svojou starou matkou, ktorú má maloletá veľmi rada a ktorá týmto zákazom otca vnútorne trpela. Tým, že sa jedná o malé dieťa, otec sa snažil tento zákaz kompenzovať, dovoľoval jej všetko, rozmaznával ju, a to napriek požiadavke matky, ktorá ho prosila, aby maloletú vychovával zodpovedne. Týmto vznikali nezhody vo výchove maloletej, ktoré vyústili do agresie otca voči matke, čo stará matka maloletej ako spoluvlastníčka nehnuteľnosti zareagovala tak, že požiadala otca o opustenie nehnuteľnosti. K uvedenému došlo dňa 08.06.2021, od kedy otec byva v rôznych podnájmoch.

2.4 Keďže otec si bol vedomý toho, že vzťah rodičov sa zachrániť nedá, vyvolávalo to v ňom agresiu a namiesto toho, aby sa dohodli na spoločnom postupe, začal konať bez vedomia a súhlasu matky: vypovedal nájom bytu vo Veľkej Británii a požiadal ju, aby začala uhrádzať prislúchajúcu časť hypotéky a nákladov na byt vo výške 800,-GBP na jeho účet, pričom v auguste uhradila matka plnú výšku nákladov na byt vo výške 1.750,-GBP. Napriek tomu dodnes matka nemá vedomosť o tom, či otec uhrádza pravidelne tieto výdavky banke. Následne otec zakúpil bez jej vedomia lístky na Eurotunel; o tom, že neexistovala žiadna dohoda o návrate do Londýna, svedčí aj samotné podanie otca, ktorý vo svojom návrhu uvádza: „Návrat do Londýna som naplánoval ... z dôvodu nášho rozchodu som musel naplánovanú cestu posunúť .... odlet som zarezervoval ...“ (strana 12 návrhu otca). Sám otec uvádza, že konal on a nejednalo sa o spoločné rozhodnutie, teda neexistoval žiaden konsenzus, bolo len jeho chcenie a nutnosť vyriešiť eskalujúcu situáciu medzi rodičmi útekem späť bez toho, aby boli zabezpečené základné podmienky na existenciu rodiny vo Veľkej Británii. Otec si žiadnu prácu vo Veľkej Británii nenašiel, stále je zamestnaný v H. na U.. Pokiaľ tvrdí, že túto prácu bude vykonávať z Veľkej Británie, tak k uvedenému tvrdeniu nepredložil žiaden dôkaz o súhlase zamestnávateľa a okrem toho pre túto prácu nebolo nutné presťahovať sa na U., lebo pre H. Slovensko mohol (a aj v súčasnosti môže) pracovať z Veľkej Británie. Situácia v tomto sa oproti mesiacu december 2020 nezmenila, je preto evidentné, že otec zavádza a návrat do Veľkej Británie nie je výsledkom vopred pripraveného spoločného plánu, ale jeho reakciou na nové skutočnosti, týkajúce sa rozpadu vzťahu rodičov.

2.5 Pokiaľ otec uvádza, že dňa 16.04.2021 obdržali potvrdenie o prijatí maloletej dcéry do školy vo Veľkej Británii, tak zabudol uviesť, že prihlášku podali rodičia spoločne v novembri 2020, teda v čase, keď žili vo Veľkej Británii, pričom ju podávali preventívne z dôvodu, aby mala maloletá zabezpečené vzdelávanie pre prípad, ak by sa v roku 2021 vrátili späť do Veľkej Británie.

2.6 Tvrdenie otca, že maloletá má vo Veľkej Británii omnoho silnejšie korene ako na Slovensku, ktoré odôvodňuje jednak narodením maloletej, ale aj jej lekármi a zdravotným sociálnym poistením, je irelevantné, pretože tieto skutočnosti nemajú žiaden vplyv na to, kde má maloletá vytvorené vhodnejšie prostredie na jej život a v ktorej krajine je zabezpečený jej najlepší záujem. Jej centrum záujmu nezávisí ani od predškolského zariadenia, ktoré navštevovala, ani od eventuálnych kamarátov, pretože maloletá mala dobrý vzťah hlavne so synom sesternice matky, ktorého navštevovali cez víkendy, lebo žije 1,5 hod. cesty od bytu rodičov.

2.7 Maloletá má vytvorené veľmi silné puto k matke, ktorá s ňou trávila a aj trávi drvivú väčšinu času. Počas spolužitia vo Veľkej Británii otec pracoval na plný úväzok, odchádzal z domu v nedeľu a vracal sa v piatok večer. Matka trávila čas s maloletou, navštevovala s ňou materské centrum a prihliadala na jej možnosti rozvoja v kreslení a v tanci. Mala adaptačné problémy od počiatku, jej adaptácia v škôlke YMCA bola pre ňu veľmi psychicky zaťažujúca a súvisela jednak s neprítomnosťou matky, ako aj novým prostredím; jej adaptačný čas preto začínal jednou hodinou denne a postupne sa rozširoval. Je evidentné, že maloletá má problém adaptovať sa na nové prostredie, a preto nie je možné matke vyčítať, že si maloletá na materskú školu v Modrom Kameni ťažko zvykala a je to problém materskej školy, ktorá je na Slovensku nevyhovujúca. Opakovaná zmena prostredia môže u maloletej vyústiť do prolongovaného stresu, čo je v absolútnom rozpore s jej najlepším záujmom. K tejto situácii by návratom maloletej do Veľkej Británie určite došlo, pretože si bude musieť po roku opätovne zvykať na nové prostredie. Predložila ako dôkaz správu z CPPaP Veľký Krtíš, ktorú maloletá navštevuje.

2.8 Maloletá má v súčasnosti vytvorené blízke vzťahy s deťmi brata matky, ako aj s deťmi z materskej školy, na ktoré sa veľmi teší a ktoré ju v domácnosti matky pravidelne navštevujú. Je nepravdivé tvrdenie otca, že maloletá nemá vytvorené žiadne vzťahy na Slovensku, práve naopak, je obkolesená láskou matky, starej matky, deťmi brata matky, ako aj svojimi rovesníkmi. Je pre ňu veľmi dôležitá aj prítomnosť otca, ktorý ju má veľmi rád a s ktorým sa pravidelne stýka. Je potom otáznave, z akých dôvodov uprednostňuje otec svoje záujmy, vyplývajúce z nepochopenia rozchodu rodičov a povyšuje ich nad záujem maloletej. Je evidentné, že otec svojim direktívnym správaním ubližuje maloletej, ktorá sa konečne udomácnila a je spokojná a vyrovnaná. Otec maloletej má prácu na Slovensku, žije na Slovensku, pričom v priebehu konania nepreukázal, akým spôsobom sa snažil opakovane etablovať vo Veľkej Británii, nájsť si prácu a zabezpečiť príjem na pokrytie vysokých nákladov, spočívajúcich v úhrade

hypotekárneho úveru, ako aj výdavkov na štúdium maloletej. Zo súčasného platu otca tieto výdavky nie je možné pokryť a je otázne, či by bola matka schopná vo Veľkej Británii sa za súčasných pandemických okolností zamestnať.

2.9 Na tieto skutočnosti poukazuje len v teoretickej rovine; ona nemá záujem vycestovať do Veľkej Británie, pretože by tým ohrozila existenciu a stabilitu maloletej. Vzhľadom na rozchod rodičov nie je možné, aby žili v spoločnej domácnosti, ktorú tvorí len jedna izba, pričom inú možnosť bývania vo Veľkej Británii nemá. Pokiaľ otec tvrdí, že prenechá matke a maloletej byť, toto tvrdenie matka považuje za proklamácie, z ktorých nevyplýva žiadna istota, hlavne pre zabezpečenie stabilného prostredia pre maloletú. Nehovoriac o tom, že otec mení svoje postoje podľa aktuálnej nálady, a preto o stabilite jeho tvrdení nie je možné hovoriť.

2.10 Matka má istotu finančného zabezpečenia na Slovensku, tu pracuje na trvalý pracovný pomer a je schopná maloletú finančne zabezpečiť a poskytnúť jej stabilitu. Otec je štátnym občanom Talianska, nemá vo Veľkej Británii žiaden právny status a nežije tam ani v súčasnosti.

2.11 Centrum záujmu maloletej Q. je matka a nie bydlisko, v ktorom vyrastala, ako to potvrdzuje aj nález Ústavného súdu SR, sp.zn. IV.ÚS 52/2021-72 zo dňa 11.05.2021, ktorý v bodoch 35. a 36. odôvodnenia uvádza: „Pokiaľ mali všeobecné sudy na zreteli obnovenie pôvodného stavu v zmysle obnovenia bydliska maloletej v meste Banská Bystrica, ústavný súd uvádza, že vzhľadom na vek maloletej (3 roky) je potrebné prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľky, že pre maloletú je podstatnejšia osoba, ktorá sa o ňu pravidelne stará (referenčná osoba), ako mesto, kde sa osobná starostlivosť vykonáva. Vzhľadom na uvedené považuje ústavný súd napadnuté uznesenie krajského súdu za vnútorne rozporné, jeho vydaním sa nesledoval legitímny záujem na stabilizácii výchovného prostredia maloletej so zreteľom na jej najlepší záujem, ale vytvorila sa ďalšia, pre maloletú nová situácia bez náležitého zdôvodnenia.“

2.12 Odvolateľka poukázala na to, že okresný súd žiadnym spôsobom nedal odpoveď na otázku, čo je v najlepšom záujme maloletej vo veku 4 rokov a neporovnal, čo vyvolá u maloletej väčší zásah: či odlúčenie od matky, ktorá je vo veku maloletej stredobodom jej záujmu alebo návrat do Veľkej Británie. Sociálne a rodinné zázemie u maloletej vo veku 4 rokov je primárne späté s osobou matky.

2.13 Matka mala zato, že okresný súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru, keď za obvyklý pobyt maloletej určil Veľkú Britániu. Poukázala na nálezy Ústavného súdu SR s opačnou interpretáciou, a to č.k. III.ÚS 227/2017-15, II.ÚS 294/2015-14, ako aj na článok 8 ods. 1 Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

2.14 Poukázala na haagsku judikatúru, podľa ktorej návrat dieťaťa nemá byť v prípadoch, keď je Haagsky Dohovor aplikovateľný, nariadený automaticky alebo mechanicky a najlepší záujem dieťaťa musí byť posudzovaný v každom jednotlivom prípade a závisí od škály individuálnych okolností, konkrétne od veku a stupňa vyspelosti, prítomnosti alebo absencie rodičov, okolia a skúseností. Z procesného hľadiska má národný orgán konať na základe úplného preskúmania celkovej rodinnej situácie a faktorov materiálnej, emocionálnej, zdravotnej a psychologickkej povahy. Uvedené naznačuje, že ESLP vyžaduje preskúmanie najlepšieho záujmu dieťaťa v širšom kontexte, ako len vo vzťahu k posúdeniu, či nie sú dané okolnosti podľa článku 13, resp. článku 20 Haagskeho Dohovoru, teda výnimky z povinnosti nariadiť návrat. Tiež v zmysle platnej judikatúry ESLP je nutné vziať do úvahy najlepší záujem maloletej v súčasnej dobe.

2.15 Okresný súd sa od vyššie uvedených podmienok odklonil v neprospech maloletej, čím negatívnym spôsobom zasiahol do jej práv, keďže nerozhodoval v najlepšom záujme maloletej, ale v takejto mimoriadne citlivej veci uprednostnil záujem otca. Pritom najlepší záujem dieťaťa v návratovom konaní je vždy prvoradý. K naplneniu tohto účelu Haagsky Dohovor vychádza z vyvrátenej domnienky, že návrat dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu je pri neoprávnenom premiestnení dieťaťa alebo jeho neoprávnenom zadržaní v krajine únosu (alebo tretej krajine) v najlepšom záujme dieťaťa, keďže miestom obvyklého pobytu dieťaťa je miesto, kde má dieťa rodinné, sociálne, osobnostné a kultúrne zázemie a väzby, s výnimkou tých prípadov, na ktoré pamätajú článok 12, 13 a 20 Haagskeho Dohovoru. Posúdiť najlepší záujem dieťaťa v každom jednotlivom prípade je primárne úlohou vnútroštátnych orgánov, ktoré často majú výhodu priameho kontaktu s dotknutými osobami. Preto majú určitú mieru voľnej úvahy, avšak ESLP preskúmava podľa Dohovoru rozhodnutia, ktoré tieto orgány prijali pri výkone takejto právomoci. Článok 8 obsahuje aj procesné záväzky a vnútroštátny rozhodovací proces musí byť spravodlivý a umožniť všetkým zúčastneným sa k veci plne vyjadriť. Vnútroštátne sudy však musia dôkladne preskúmať celú rodinnú situáciu (faktory skutkové, citové, psychologické, materiálne či zdravotné) a urobiť vyvážené a rozumné posúdenie dotknutých záujmov a pritom mať neustále na pamäti nájdenie najlepšieho riešenia pre dieťa.

2.16 Matka v odvolaní zdôraznila, že hoci v právnej teórii neexistuje definícia najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa pre rozmanitosť života, prax ukazuje množstvo dôvodov, ktoré treba súdmi vyhodnotiť, aby bolo správne rozhodnuté v konečnom dôsledku o tom, či je v najlepšom záujme

dieťaťa vrátiť sa do krajiny obvyklého pobytu (článok 3 ods. 1 a 2 Dohovoru). O najlepšom záujme maloletého dieťaťa pojednáva aj všeobecný komentár č. 14 (2013) o práve dieťaťa, vydaný 29. mája 2013 Organizáciou spojených národov, výborom pre práva dieťaťa, v časti V-Implementácia: posúdenie a určenie najlepšieho záujmu dieťaťa, písmeno A, bod 48: „Posúdenie a určenie najlepšieho záujmu je jedinečnou činnosťou, ktorú je treba uskutočniť v každom jednom prípade vo svetle konkrétnych okolností každého dieťaťa alebo skupiny detí či detí všeobecne.“ Medzi tieto okolnosti možno zaradiť konkrétne primeranú starostlivosť po návrate zabezpečovaných stravovaním, zdravotnou starostlivosťou a bývaním dieťaťa, bezpečie, ochranu duševnej, telesnej a citovej integrity dieťaťa a pod. Vzhľadom na uvedené matka má zato, že okresný súd sa detailnejšie v tomto smere nezaoberal tým, čo by bolo naozaj v najlepšom záujme maloletej, ale automaticky bez hlbšieho skúmania sa priklonil na stranu otca a rozhodol v jeho prospech a v neprospech maloletej.

2.17 Matka ďalej poukázala aj na článok 12 ods. 1 a 2 Dohovoru, ako aj na judikatúru ESLP vo veciach rodičovských únosov detí. Článok 8 Dohovoru tak vyžaduje zo strany orgánov verejnej moci rozhodovanie, zachovávajúce rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a záujmami rodičov, osobitná pozornosť v tomto procese však musí byť venovaná najlepšiemu záujmu dieťaťa, ktoré v závislosti od jeho povahy a významu môže prevážiť nad záujmami rodičov (Sahin vs. Nemecko, rozsudok z 08.07.2003, bod 66).

2.18 Vzhľadom k vážnym nedostatkom pri zisťovaní najlepšieho záujmu maloletej, ktorej návrat nariadil okresný súd bez hlbšieho skúmania, matka vyjadrila pochybnosti o nezaujatosti sudkyne; zisťovala možné prepojenia osôb, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie súdu. Zistila, že právny zástupca otca a zákonná sudkyňa študovali v rovnakom čase na Právnickej fakulte Mateja Bella v Banskej Bystrici, a to v roku 2001-2005 a v rovnakom čase absolvovali aj rigorózne konanie v roku 2007. Skutočnosť, či sa jedná o spolužiakov však pre krátkosť času nedokázala overiť. Preto má matka zato, že je potrebné aplikovať ustanovenie §49 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Ako dôkaz predložila životopis zákonnej sudkyne a informáciu z internetu o profesionálnej kariére právneho zástupcu otca.

2.19 Podľa matky v danej veci absentuje zistenie skutočného stavu veci, na základe čoho okresný súd rozhodol v rozpore s najlepším záujmom maloletej, ktorej navrátením do Veľkej Británie vznikne duševná ujma. Ako vyplýva zo správy SPPaP i z vykonaného dokazovania okresným súdom, premiestnením maloletej dôjde k prolongácii jej adaptačných problémov, ktoré môžu mať za následok psychickú ujmu maloletej. Okresný súd mal dať vyhotoviť znalecký posudok na preverenie skutočného rozsahu rizík pre maloletú v súvislosti s jej premiestnením.

2.20 Obvyklý pobyt maloletej je potrebné odvodiť výhradne s prihliadnutím ku integračným väzbám vychádzajúcim od rodiča, ktorý sa o dieťa skutočne stará na dennom základe, pričom touto osobou je matka, ktorá maloletej Ele zabezpečuje bezpečie a pocit istoty a stability. Keďže maloletá Q. nie je v školskom veku, osobitný význam pri určovaní miesta, kde má stredobod života, majú okolnosti súvisiace s referenčnou osobou alebo osobami, s ktorými dieťa žije a ktoré skutočne dieťa denne opatrujú a starajú sa. Dieťa sa vždy cíti najlepšie a najbezpečnejšie v tom prostredí, v ktorom sa nachádza jemu najbližšia osoba. Pokiaľ touto osobou je matka, najbližšie rodinné prostredie dieťaťa je rodinné prostredie, v ktorom žije matka. Vzhľadom na nízky vek maloletého dieťaťa je možné nepochybne predpokladať, že návratom maloletej do Veľkej Británie by bola vystavená duševnej ujme alebo inak privedená do neznesiteľnej situácie, keďže by došlo k vytrhnutiu z rodinného prostredia, v ktorom sa cíti bezpečne a ktoré považuje za svoj prirodzený domov. Preto návrat maloletej Q. do Veľkej Británie by predstavoval pre ňu nebezpečenstvo hroziacej ujmy, keďže nariadením návratu by došlo k tak zásadným a závažným zmenám v jej živote, ktoré vo vysokej miere osvedčujú riziko ohrozenia jej práv. Nie je možné pri posudzovaní dôvodov uvedených v článku 13 písm. b) Dohovoru jednoznačne oddeliť osobu matky od dieťaťa. V danej veci možno ako nesporný fakt konštatovať, že návrat dieťaťa bez matky je vylúčený. Okrem toho sa maloletá zžila s novým prostredím, čo je dôvodom na zamietnutie návrhu v zmysle článku 12 Haagskeho Dohovoru. Otec sám navrhol riešenie prostredníctvom vytvorenia si samostatného bývania v rámci Slovenskej republiky, čo znamená, že skutočným úmyslom otca nie je návrat do Veľkej Británie, ale zlúčenia rodiny. Na túto skutočnosť poukazuje aj fakt, že do dnes zotráva na Slovensku a má rovnaké zamestnanie, ako v čase príchodu na Slovensko, pričom ako sám potvrdil, žiadnu novú prácu si nehľadá.

2.21 Preto matka navrhla, aby odvolací súd návrh otca na nariadenie návratu maloletej do cudziny pri neoprávnenom zadržovaní zamietol, alternatívne aby uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K odvolaniu matky sa vyjadril otec a navrhol uznesenie okresného súdu potvrdiť, a to v čo najkratšom čase z dôvodu, aby sa vyhol odcudzeniu s dieťaťom a negatívnemu vplyvu jeho odcudzenia na psychiku maloletého dieťaťa. Poukázal na to, že okresný súd sa dostatočne vysporiadal so skutkovou, aj právnu stránkou predmetnej veci, dostatočne hlboko preskúmal najlepšie záujmy maloletej, o čom svedčí aj samotná skutočnosť nariadeného (8-hodinového) pojednávania a nedodržania 6-týždňovej lehoty na prijatie rozhodnutia (s čím sa okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia riadne vysporiadal), pričom sa so závermi súdu prvej inštancie v plnej miere stotožnil a tieto považuje v celom rozsahu za vecne správne. Odvolanie matky je účelové, poukazujúce len na vlastné záujmy a nie na najlepší záujem maloletej, ako sa v ňom snaží matka vykresliť.

3.1 V konaní na súde prvej inštancie bolo jasne preukázané, že pobyt otca na Slovensku s matkou a ich maloletou dcérou bol naplánovaný ako dočasný. O dočasnosti pobytu svedčia viaceré dôkazy, nehovoriac o tom, že dočasnosť pobytu matka maloletej už viackrát potvrdila, o čom otec predložil dôkazy a následne to potvrdila aj sama matka na pojednávaní pred slovenským okresným súdom dňa 22.10.2021. Neustále menenie vyjadrení pred súdom matkou sa prejavilo už v minulosti, a to už aj na súdnom pojednávaní zo dňa 26.08. pred súdom vo Veľkej Británii. Na tomto pojednávaní matka tiež uviedla, že na Slovensko prišli obaja dočasne a obaja sa chcú s dcérou vrátiť späť do Veľkej Británie. Následne však o 12 dní neskôr na ďalšom on-line súdnom pojednávaní zo 07.09. pred súdom Veľkej Británie uviedla presný opak. Rovnaké správanie si osvojila aj pred súdmi Slovenskej republiky, kedy pred okresným súdom dňa 22.10. vyhlásila, že prišli na Slovensko dočasne a teraz v podanom odvolaní hovorí opak.

3.2 Po súdnom pojednávaní na Slovensku matka otcovi začala brániť v stretávaní s dcérou podľa jeho názoru z pomsty a tiež pristúpila k manipulácii maloletého dieťaťa. Ich rozhovory s dcérou monitoruje, počas nich jej hovorí, čo má povedať, napr. počas video hovorov matka maloletej povedala dcére, aby sa s otcom rozlúčila a zložila, alebo aby s otcom nehovorila, ak tam ona (matka) nie je. Matka s otcom už nehovorí inak, ako po slovensky, hoci on slovenčinu neovláda, ani sa s ním nechce dohodnúť na styku s dcérou, naopak, odpovedá mu hrubým a agresívnym spôsobom, uvádzajúc, že je na dieťaťi, aby sa rozhodlo, či chce, alebo nechce zostať s otcom. A keď dcéra povie, že chce byť s otcom, tak sa matka rozčúli. V dôsledku tohto jednostranného rozhodnutia matky sa krátko po vydaní rozhodnutia okresného súdu drasticky skrátil jeho čas strávený s maloletou dcérou a obsah uvedený v odvolaní matky je toho len dôkazom. Matka si zrejme neuvedomuje, že takéto jej správanie má veľmi nepriaznivý vplyv na psychický stav maloletej.

3.3 Dieťa sa otca naďalej pýta, kedy sa vrátia do Londýna, naďalej jej chýbajú jej najlepšie kamarátky Q. a Q., naďalej hľadá a pýta sa na veci, ktoré sú v ich dome v Londýne a vyjadruje vôľu ísť s otcom do Londýna, keďže jej pomaly začal hovoriť, že bude musieť ísť do Londýna z pracovných dôvodov a že nechce, aby sa cítila opustená, ako sa jej to matka a stará matka pravdepodobne snažia dať najavo. V poslednom čase sa ho maloletá pýtala, prečo ju nechal samú s mamou a starou mamou, čo je taktiež dôkaz manipulácie a rodičovského odcudzenia. Dochádzka do škôlky v Modrom Kameni je naďalej slabá, maloletá stále nemá motiváciu materskú školu navštevovať a naďalej sa nekomarátí s ostatnými spolužiakmi mimo času škôlky.

3.4 Tvrdenia matky ohľadom nevyhnutnej rekonštrukcie nehnuteľnosti v Modrom Kameni, v ktorej bývali po príchode na Slovensko, sa týkali výmeny okien v miestnosti, ktorá sa mala využívať ako pracovňa a kúpeľňa. Matka síce povedala otcovi, že je potrebné vymeniť len okno v pracovni, nie v kúpeľni a požiadala ho, aby zaplatil ekvivalent 900,-Eur v britských librách, preto tieto peniaze previedol zo svojho britského účtu na účet H. K., t.j. starej matky maloletého dieťaťa ešte pred príchodom na Slovensko. Keď prišiel na Slovensko otec, okno ešte nebolo vymenené, k jeho výmene došlo neskôr až po ich príchode. Poplatky za internetové pripojenie v sume 60,-Eur hradil on priamo na účet starej matky maloletej. Preto nie je pravdivé tvrdenie matky, že opravy a zabezpečenie služieb nevyhnutných pre prácu otca z domu boli vykonávané na náklady matky. V súvislosti s tým je potrebné zdôrazniť, že matka maloletej počas pobytu v Londýne nikdy neprispievala na výdavky na ich spoločný dom, čo možno dokázať predložením dlhoročných bankových výpisov. Dokonca, keď si prenajímali byt v O. a rozhodli sa kúpiť si vlastný dom, dohodli sa, že peniaze, ktoré mu mala matka vyplatiť, t.j. tie, ktoré sa týkali jej časti nájomného a výdavkov, budú vložené priamo na jej sporenie, takže tieto si ona vložila na svoj sporiaci účet. Jediná suma, ktorú vložila na zálohu bola približne 6.000,-GBP, ktoré si vzala zo svojich úspor na Slovensku.

3.5 Nepravdivé je aj tvrdenie matky, o tom, že ich príchod na Slovensko bol len dočasný; počas prvej mediácie pred mediátorkou R. G. ako aj pred súdmi v Slovenskej republike a Veľkej Británii matka potvrdila, že s otcom mali dohodu pred odchodom zo Spojeného kráľovstva, že sa vrátia do Spojeného kráľovstva najneskôr v čase, kedy maloletá nastúpi do školy, čo malo byť v septembri 2021. Tvrdenie matky ohľadne ich zámeru prenajať ich spoločný dom vo Veľkej Británii nie je pravdivé, pretože s matkou

maloletej sa dohodli na prenájme tejto nehnuteľnosti z dôvodu, aby ušetrili nejaké peniaze a trochu si pomohli s účtami, ktoré majú v Londýne a nie preto, že nevedeli, či sa tam chcú vrátiť. Pokiaľ by nemali úmysel sa v krátkom čase vrátiť späť do Veľkej Británie, určite by si na Slovensku minimálne prenajali nejakú nehnuteľnosť a nebývali by v dome starej matky maloletej, preto zdôraznil, že úmysel vrátiť sa späť do Veľkej Británie, a to najneskôr v auguste 2021, bol spoločným úmyslom a nie jednostranné rozhodnutie otca.

3.6 Priznal, že stará matka maloletej zohrala zásadnú úlohu pri rozpade ich vzťahu, a to tým, že neustále zasahovala do jeho úlohy ako otca napr. do jeho rozhovorov s maloletou, a to tak, že keď sa s ňou rozprával, stará matka sa stavala medzi dieťa a jeho a prehovárala ju po slovensky. Ak by nebolo starej matky, tak by nemali také problémy. Na toto hrubé správanie starej matky sa matke maloletej otec viackrát sťažoval a niekoľkokrát ju požiadal, aby svojej matke povedala, aby sa nemiešala do jeho rozhovoru a hier s dieťaťom, matka maloletej však na jeho slová nedbala, naopak ignorovala ich a keď sa to zopakovalo, klamala ho tým, že to starej matke povedala. Poukázal na príhodu, keď dieťa išiel uložiť spať a po sprche sa maloletá chcela ešte hrať a stará matka jej to nedovolila, maloletá začala plakať, otec, ktorý pripravoval na poschodí izbu na spanie, po zásahu do konfliktu so starou matkou, ktorá neovláda angličtinu a naopak otec neovláda slovenčinu, zo správania starej matky pochopil, že sa snaží podkopávať jeho otcovskú autoritu, čo ho zaskočilo a starej matke zakázal zasahovať do jeho komunikácie s dcérou, čo stará matka zle prijala a odišla z domu. Na druhý deň jej za pomoci prekladača google napísal, ospravedlnil sa jej, ale zotrval na tom, že ona nemá právo zasahovať do jeho rodičovskej výchovy a od toho dňa mu matka a stará matka znepriemňovali život v tom dome, napr. mu schovávali bielizeň, pripravili jedlo všetkým, len jemu nie a podobne. To všetko bolo z ich strany bez akéhokoľvek vážneho dôvodu a matka mu sama navrhla, aby si na pár mesiacov prenajali apartmán v blízkosti tohto domu. Tento apartmán bol novostavbou a nájomná zmluva musela byť minimálne na 3 roky, preto si ho neprenajali. Toto opäť preukazuje, že zámer žiť na Slovensku bol len dočasný s úmyslom vrátiť sa do Veľkej Británie.

3.7 Tvrdenie matky v odvolaní, že si našla na Slovensku prácu na dobu neurčitú, ešte nepreukazuje ich spoločný zámer zostať na Slovensku žiť natrvalo. Ich vzájomná dohoda bola, že sa do Veľkej Británie vrátia pred nástupom dcéry do školy, najneskôr v auguste 2021. V ich situácii bolo pre nich dôležité nájsť pre matku takú prácu, ktorá by im umožnila ušetriť čo najviac peňazí bez ohľadu na to, či by bola ponúkaná na dobu určitú, alebo neurčitú. Chápal, že matka je v strese z novej práce, pretože sa musela naučiť veľa nových vecí; z tohto dôvodu, keď bola v Bratislave na školení, tak jej napísal, že ak sa necíti dobre a je v strese, nech z tejto práce odíde. Ako dôkaz má k dispozícii správu zaslanú jej cez WhatsApp. Okrem toho matka maloletej nikdy neopustila prácu v Spojenom kráľovstve, čerpala neplatené voľno, ktoré jej zamestnávateľ následne predĺžil, čo aj sama na pojednávaní potvrdila; do tejto práce by vedela po návrate do Veľkej Británie nastúpiť.

3.8 Priznal, že s matkou maloletej sa hádali, rovnako ako sa hádajú všetky páry na svete, ale vždy dokázali všetky ich nezhody spoločne prekonať. Poprel, že by nerešpektoval názory iných, najmä názory matky, uviedol ako príklad situáciu, že keď matke maloletej končila materská dovolenka platená zamestnávateľom a on si myslel, že sa vráti do práce, aby mohli pokračovať v ich pláne rozšíriť dom a vytvoriť izbu pre ich maloletú dcéru a namiesto toho matka vymyslela, že zostane na materskej platenej štátom, ktorá predstavuje asi 115,-GBP týždenne (presnú sumu si nepamätá), ale po zvážení toho, koľko by stála súkromná škôlka a aký život by mali, sa dohodli, že sa pokúsia vyžiť z jeho platu a príjmu z materskej dovolenky s tým, že ak by mali problémy, našli by iné riešenie. Aj z tohto vyplýva, že názor matky a jej myšlienky rešpektoval. Na skutočnosť, že by si od neho musela pýtať povolenie, pokiaľ mala zobrať službu v práci, uviedol, že matka mala záujem pracovať na čiastočný úväzok ako opatrovateľka psov bez akýchkoľvek skúseností a licencie a navyše so sebou by brávala aj ich maloleté dieťa. Ak v Spojenom kráľovstve pes niekoho napadne alebo niekomu ublíži, majiteľ alebo opatrovateľ psa následkom toho čelí obvineniu z trestného činu. Vzhľadom na tieto skutočnosti matke maloletej povedal, že to nie je dobrý nápad a bolo by to veľmi riskantné. Poukázal tiež na inú situáciu, keď spolu plánovali urobiť prístavbu mezonetu po tom, čo on na tomto projekte pracoval, matka maloletej prišla so skvelým nápadom, ktorý bol oveľa lepší ako ten jeho, ktorý akceptoval. Aj táto situácia okrem iného potvrdzuje, že nikdy nemali v úmysle odstáť sa z Veľkej Británie na Slovensko, ale naopak, mienili si budovať svoje spoločné bývanie práve v Anglicku.

3.9 Poprel tiež tvrdenie matky v odvolaní, že otec naštrbil vzťah matky so starou matkou a že maloletá mala zakázaný styk s jej starou matkou, čím veľmi trpela. Maloletá sa so starou matkou stýkala stále a je tak tomu doposiaľ, kým on ako otec maloletú vidieť tak často nemôže, pretože mu v tom je bránené. Po rozchode s matkou maloletej iba navrhol, aby dcéra v čase, kedy matka maloletej pracuje a on nepracuje, trávil čas s ním a nie je potrebné, aby sa v tom čase o dcéru starala stará matka alebo aby chodila

do škôlky. Maloletá vnútorne netrpela z dôvodu zákazu styku so starou matkou, trpí jedine tým, že jej rodičia už netvorí pár, rodinu, nehovoriac o tom, že maloletá v súčasnosti trpí aj odlúčením od otca. On má záujem stretávať sa s dieťaťom, hoci aj za prítomnosti matky, avšak ona to odmieta.

3.10 K okolnostiam, ktoré viedli ku jeho vyhodeniu dňa 08.06.2021 z domu starej matky uviedol, že zhruba 2 týždne pred tým dňom požiadal matku maloletej, aby mu začala pomáhať s organizáciou sťahovania do Veľkej Británie, napr. kontaktovať Slovenskú doručovateľskú spoločnosť, ktorú využívali aj z Veľkej Británie, aby si overili ceny a termíny, matka maloletej to však odmietla a jej správanie a správanie starej matky sa stalo agresívnejším aj voči maloletej, napr. maloletá trpela atopickou dermatitídou aj na rukách a bolo potrebné ju natierať krémom dvakrát denne ráno aj večer, avšak ráno jej matka krém na ruky nikdy nenatrela a keď sa jej pýtal, preto to nerobí, odpovedala mu, že ona nemá čas krémovať maloletej ruky. Matka najskôr tvrdila vo svojich vyjadreniach, že on odišiel z jej rodičovského domu, ale už na pojednávaní tvrdila, že ho vyhodila stará matka. Zdôraznil, že on je vo svojich vyjadreniach vždy konzistentný, nemení ich ako to robí matka; matka maloletej raz tvrdí jednu skutočnosť a vzápätí opak, pričom sa to netýka len tvrdenia o dočasnosti ich pobytu na Slovensku alebo jeho odchodu z rodičovského domu, ale aj tvrdení, že maloletá nemá britské občianstvo.

3.11 Podrobne popísal okolnosti ich konfliktu s matkou, ako aj starou matkou maloletého dieťaťa za prítomnosti maloletej, ktorý sa stal v nočných hodinách z dôvodu, že žiadal matku, aby prebrali svoju situáciu ohľadom odchodu do Veľkej Británie, čo mu matka už dlhšie sľubovala, že sa o tom porozprávajú, avšak nestalo sa tak a v dôsledku týchto udalostí stará matka odpojila internet, hoci ho platil on. Tieto udalosti viedli bezprostredne ku jeho odchodu z rodinného domu starej matky dňa 08.06.2021.

3.12 Rovnako tvrdenia matky v odvolaní, že bez jej vedomia a súhlasu vypovedal nájomnú zmluvu v byte vo Veľkej Británii po ich hádke nie sú pravdivé, pretože nájomnú zmluvu vypovedali už v apríli 2021, t.j. dávno pred hádkou 08.06.2021. Nájomná zmluva ich domu vo Veľkej Británii bola vypovedaná so súhlasom matky, pretože mali úmysel vrátiť sa späť do Veľkej Británie a následne on mal záujem dohodnúť sa s matkou na ich spoločnom postupe, čo však bez vzájomnej komunikácie neprichádzalo do úvahy.

3.13 Otec poukázal na to, že platil a aj platí hypotéku, spoločné účty a výdavky pre matku i maloleté dieťa, a to aj účet za telefón matky.

3.14 Poprel, že by lístky na Eurotunel kúpil bez jej vedomia, pretože s matkou sa spolu dohodli na termíne ich odchodu zo Slovenska po 16. apríli. Toto bol totiž deň, keď dostali potvrdenie o dcérinom mieste školy, ktorú vybrala matka maloletej a čo sa týka ich návratu, tento naplánovali spoločne na 06.07.2021, keďže sa rozhodli, že ich spoločná nehnuteľnosť bude od 05.07.2021 voľná. Cestovné lístky odložil a naďalej ich odkladá, umožnili mu ponechať letenky v platnosti a vyhnúť sa tak ďalším budúcim nákladom. Pokiaľ v návrhu použil slovo „ja“, bolo to preto, že matka maloletej nikdy nekupovala letenky, odkedy žili spolu, dokonca ani vtedy, keď chodila na Slovensko na prázdniny, si letenky nebookovala sama, ale vždy ich bookoval a platil otec; rovnako tak robil aj keď už boli traja, bookoval letenky pre nich všetkých. Tieto skutočnosti vie preukázať výpisom z účtu.

3.15 Rozhodnutie odísť zo Slovenska nebolo útekem otca späť, ako popisuje matka maloletej. Matke maloletej po rozchode navrhol aj alternatívne riešenia, ak nechce žiť s ním v jednom dome. Bolo preukázané, že ešte v auguste 2021, t.j. už po ich rozchode sama matka navrhla návrat do Veľkej Británie, ako aj to, aby žili v tom istom dome ako rodina, avšak až po tom, ako bude rozhodnuté slovenskými súdmi o tom, že dieťa sa zveruje do jej starostlivosti. Keď sa jej opýtal, aká je za tým logika, ponúkla ako odpoveď niekoľko variánt. Zrejme chcela predlžovať čas, aby uplynul jeden rok od dátumu, kedy prišli dočasne na Slovensko. Poprel, že by si nenašiel prácu vo Veľkej Británii, naopak bolo preukázané, že si našiel novú prácu v spoločnosti H. ešte vo Veľkej Británii. O tomto predložil súdu prvej inštancie dôkazy. Na Slovensku pracuje stále z toho dôvodu, že tu prebieha súdne konanie o návrat, avšak preukázateľne má deň nástupu do práce v H. vo Veľkej Británii dohodnutý medzi 2. polovicou decembra 2021 a začiatkom januára 2022. Teraz, keďže má úspešne absolvovanú skúšobnú dobu, sa už môže vrátiť do Veľkej Británie kedykoľvek a pracovať priamo odtiaľ. To, že sa do Veľkej Británie nevrátili v apríli 2021 bolo z dôvodu, že mali v dome nájomníkov a podľa zákonov vo Veľkej Británii nájomníka nemožno vystahovať bez riadnej výpovednej lehoty, preto najskorší deň, na ktorom sa spoločne s matkou maloletej od 16. apríla mohli dohodnúť, teda od dátumu, keď mali miesto v škole pre dcéru, bolo 05.07.2021. Ich návrat bol do Veľkej Británie naplánovaný na 06.07.2021. Už len táto časová postupnosť svedčí o tom, že sa s matkou maloletej dohodli, že zo Slovenska odídu ešte v júli 2021, a teda že návrat nebol reakciou na nové skutočnosti, týkajúce sa rozpadu ich vzťahu s matkou, ako táto uvádza v podanom odvolaní.

3.16 Nesúhlasil s tvrdením matky v odvolaní, že žiadosť o prijatie maloletej do nultého ročníka bola z ich strany preventívna pre prípad, že by sa vrátili v roku 2021 späť do Veľkej Británie. Zdôraznil, že ich presťahovanie na Slovensko bolo dočasné a táto žiadosť absolútne nebola preventívna.

3.17 To, že maloletá má silnejšie korene vo Veľkej Británii, nie je len tvrdenie otca, uvedené zistil aj okresný súd, ktorý predmetné skutočnosti mal preukázané a konštatoval, že miera začlenenia maloletej vo Veľkej Británii vykazuje vyšší stupeň ako miera jej začlenenia na Slovensku. Matka maloletej tiež počas súdneho pojednávania zo dňa 22.10.2021 potvrdila, že maloletá má vytvorené silné sociálne väzby vo Veľkej Británii, a to nielen so synom sesternice matky maloletej, ale aj s inými deťmi zo škôlky, ktorú maloletá navštevovala. Preto tieto tvrdenia matky sú opäť protirečivé, čo je možné zistiť aj zo zápisnice z nariadeného pojednávania.

3.18 Súhlasil, že matka počas ich spoločného života vo Veľkej Británii trávila s dieťaťom viac času, ako on sám, pretože bola na rodičovskej dovolenke. Matka si to však mohla dovoliť vďaka jeho obetavosti, ktorú priniesol pre jej dobro a dobro ich spoločnej dcéry. Splátky hypotéky bolo nevyhnutné splácať a taktiež bolo nutné platiť účty, pretože matka maloletej nikdy na ich spoločné výdavky nijako neprispievala.

3.19 Tvrdenia matky ohľadne adaptácie maloletej nie sú pravdivé v žiadnom smere. V Spojenom kráľovstve pri nástupe nového dieťaťa do škôlky postupovali podľa bežného protokolu integrácie dieťaťa. Maloletá mala v tom čase 2 roky a bolo to vôbec prvýkrát, čo bola na určitý čas oddelená od matky, avšak pre obidve to prinieslo pozitíva, pretože matka počas týždňa nepracovala, a začala spoznávať nových ľudí, napr. Emilinu mamu, ako aj matky iných detí, čo aj sama uviedla na pojednávaní. Jediné, čo sa od matky maloletej vyžadovalo, aby počkala jednu hodinu v kaviarni alebo v reštaurácii na tom istom poschodí alebo v tej istej budove, a to pre prípad, že by ju maloletá potrebovala, keďže mala len 2 roky. Prvý týždeň maloletá absolvovala dobre, keď sa však doba jej zotrvania v škôlke predĺžila a dieťa sa na to necítilo, vrátilo sa do integračného procesu, nie ako v škôlke v Modrom Kameni, kam chodí striedmo napriek tomu, že je už staršia. Maloletá by neznášala adaptáciu v škôlke v Modrom Kameni zle, ak by neexistovali nezmyselné 2-3 hodiny nariadeného spánku. Namiesto toho škôlka a aj matka predstierali, že sa maloletá v 3 rokoch adaptuje v novom prostredí bez akejkoľvek podpory.

3.20 Matka neskúmala, prečo dieťa nechce chodiť do škôlky. Pokiaľ by otec nemal jazykovú bariéru, vyriešil by to. Škôlka je nielenže nevyhovujúca pre maloletú, ale tiež nedodržiava správne postupy, keď sa odvoláva na ochranu detí. Od 08. do 11.06.2021 ešte žil v dome; vtedy matka kontaktovala jednu vychovateľku v škôlke v Modrom Kameni a dala pokyn, aby otcovi nevydávala ich maloletú dcéru. Vychovateľka žiadosti matky vyhovelá bez toho, aby informovala svoju kolegyňu. Matka svoje nezákonné konanie odôvodnila obavou, že by otec maloletú dcéru vzal späť do Londýna. Jeho úmyslom nikdy nebolo odobrať dieťa matke, ako to robí matka otcovi, nehovoriac o tom, že matka zhabala pasy maloletého dieťaťa, takže s maloletou v súčasnosti aj kedy chcel, čo bez rozhodnutia súdu nemieni urobiť, nemá možnosť opustiť krajinu. O týchto skutočnostiach vie predložiť dôkazy.

3.21 Správu z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Veľký Krtíš, ktorú predložila súdu, si matka vyžiadala bez akéhokoľvek jeho vedomia alebo súhlasu z jeho strany a táto správa vychádza len z tvrdení matky. Otec nedal žiadny súhlas na to, aby ich maloletá dcéra bola podrobená takémuto psychologickému vyšetreniu. Preto ho prekvapuje, že sa v ňom uvádza aj hodnotenie jeho vzťahu s maloletou; psychologička sa vyjadruje aj ku skutočnostiam, ako on maloletú vychovával. Psychologička ho však nijakým spôsobom nekontaktovala a ani neanalyzovala jeho správanie, ani správanie ich dcéry počas pobytu s ním. Vyjadril nepochopenie, ako mohla prijať nejaké odborné závery, keď nepoznala jeho stanovisko. Dcéra mu povedala, že sa nedávno stretla s takou ženou (psychologičkou), ktorá je podľa nej veľmi zlá a vôbec sa jej nepáčila, preto medzi maloletou a psychologičkou nebola nadviazaná žiadna interakčná komunikácia. Uvedená správa z psychologického vyšetrenia nie je presná a je založená iba na vyjadreniach matky a starej matky, ktorá tiež bola na tomto stretnutí, čo mu potvrdila ich maloletá dcéra. Školský systém vo Veľkej Británii deti zamestnáva všetkými možnými úlohami, deti sú zaneprázdnené vzdelávacími aktivitami, preto sa otec domnieva, že pre ich dcéru neexistuje žiadne riziko začať opäť so vzdelávaním v škole vo Veľkej Británii; školský systém vo Veľkej Británii venuje veľkú pozornosť inklúzii, integrácii a podpore žiakov. Matka ani žiadne takéto riziko nepreukázala. Tvrdenie psychologičky, ktoré sa nezakladá na žiadnych poznatkoch ani faktoch, že strata terajšieho života by v maloletej zanechala hlboké stopy, považuje otec naozaj za nekompetentné a spochybňuje všetky ňou uvedené závery. Pokiaľ matka chcela preukazovať to, že návrat by mal mať negatívny vplyv na dieťa, mohla tak urobiť do skončenia dokazovania. Je zrejmé, že nič také sa nepreukázalo. Mohla však navrhnúť vykonať nejaký dôkaz, čo neurobila.

3.22 Matka zavádza aj tvrdeniami o väzbách maloletej s jej rovesníkmi na Slovensku. Otec je s maloletou v kontakte každý deň prostredníctvom video hovorov a o tomto nemá doposiaľ žiadnu vedomosť. Nikdy sa v dome matky nenachádzali žiadne iné deti, s ktorými by maloletá trávila čas. Tieto skutočnosti

potvrdila aj matka maloletej na súdnom pojednávaní. Okrem toho maloletá v deň svojich štvrtých narodenín vo februári 2021 nemala žiadnych kamarátov vo svojom veku, s ktorými by ich oslávila, dcéra ani o žiadnej slovenskej kamarátke nehovorí, naopak, rada si spomína na svoje posledné narodeniny, ktoré oslavovala s množstvom kamarátov v jej veku vo Veľkej Británii, spomína na zábavu, ktorú s nimi zažila. Otec má k dispozícii videá a myslí si, že matka by tieto skutočnosti nemala zapierať.

3.23 Poukázal na to, že po pojednávaní dňa 22.10.2021 sa jeho styk s maloletou drasticky znížil. Hoci sa s matkou dohodli, že dcéra bude s ním tráviť deň a noc, keď ju prišiel vyzdvihnúť, matka mu po otvorení dverí povedala, že Ela nechce ísť a zabuchla mu dvere pred nosom. Stalo sa, že mu maloletá povedala: „Tatko príliš neskoro ... zajtra“ a zabuchla taktiež dvere. S matkou sa snažil o tomto probléme komunikovať, ale matka to odmietla a povedala, že nebude dcéru nútiť, ak nechce s ním ísť. Pritom ide len o 4-ročné dieťa, Q. niekoľkokrát vyjadrila želanie vrátiť sa domov do Londýna, takže sa matky pýtal, prečo dcéru nevezme domov. Matka na toto nikdy neodpovedala. Naposledy sa maloletá pred otcom dňa 20.11.2021 pýtala matky, kedy sa vrátia do Londýna, keď sa vracali z celodenného výletu v Bratislave, kam odišli z dôvodu, že detské zariadenia v regióne, kde v súčasnosti žijú, sú zatvorené kvôli pandémie. Q. sa v slovenčine spýtala mamy, kedy sa vrátia do Londýna, keď otec počul slovo Londýn, pýtal sa dcéry, čo povedala. Dcéra sa hneď opýtala otca, kedy sa vrátia do Londýna. Povedal jej, že sa jedného dňa vrátia, nevie však presne kedy, ale vrátia sa. Psychológovia učia, že nechať nezodpovedané otázky dieťaťu v tomto veku nie je dobré, pretože potom majú deti pocit, že rodičia ignorujú ich otázku, čo môže mať za následok vytvorenie pocitu nestability u maloletého dieťaťa. Dieťa zaspalo a keď zastavil na benzínke a zobudilo sa, opýtala sa, či sú ešte na Slovensku. To je dôkaz, že Q. nemá žiadne silné korene na Slovensku, ako sa snaží dokázať matka, avšak toto aj sama matka už potvrdila na súdnom pojednávaní dňa 22.10.2021. Z uvedeného taktiež vyplýva, že zo strany otca sa nejedná o žiadne direktívne správanie a už vôbec nie o uprednostňovanie jeho záujmov, ako sa to snaží vykresliť matka maloletej. Dieťa trpí ich rozhodom.

3.24 Poprel tiež tvrdenie matky o jeho neschopnosti zabezpečiť príjem na pokrytie vysokých nákladov, spojených so životom vo Veľkej Británii. Jeho plat v Spojenom kráľovstve bude stačiť na pokrytie všetkých ich výdavkov. Matkin zamestnávateľ jej drží prácu, a to tým, že jej predĺžil neplatené voľno, keďže sa dohodli na návrate do Veľkej Británie skôr, kým Q. nastúpi do školy. Povinnosťou matky maloletej je nájsť si vhodnú prácu, ktorá by umožnila žiť ju aj ich dcéru, avšak vo Veľkej Británii existuje aj množstvo sociálnych štátnych podpôr, o ktoré môže matka požiadať. Plat matky maloletej na Slovensku nie je dostatočný na to, aby užívala dcéru. Keďže nie je schopná užiť a podporovať maloleté dieťa ani tu na Slovensku, dieťa by malo zostať s rodičom, ktorý má väčšiu stabilitu. Matka má tiež svoju povinnosť, ktorou je prispievať na výživu a výdavky dieťaťa. Je v najlepšom záujme dieťaťa vrátiť sa do krajiny, kde má obvyklý pobyt, teda do Spojeného kráľovstva, ako rozhodol okresný súd. Ako zodpovedná by mala matka urobiť všetko preto, aby si našla prácu a skutočne sa spojil so svojím zamestnávateľom vo Veľkej Británii a navrátiť maloletú do jej skutočného prostredia.

3.25 Poprel aj ďalšie tvrdenia matky v odvolaní. On viackrát uviedol a naposledy na pojednávaní dňa 22.10.2021, že dovtedy, kým situácia medzi ním a matkou maloletej nebude vyriešená, je ochotný sa presťahovať do dočasného ubytovania v blízkosti ich nehnuteľnosti. Na dôkaz toho sa zaregistroval na webovej stránke spareroom.co.uk, kde dostáva oznámenia o voľných izbách alebo garsónkach či bytoch v blízkosti za prijateľnú cenu. Poukázal na to, že jeho tvrdenia a názory sú rovnaké a nemenné, matka mení názor veľmi často. Matka 26.10.2021 e-mailom od otca vyžiadala pokyny na návrat do Londýna; keď sa pýtal, aké pokyny potrebuje, neodpovedala; napísal jej teda informácie o požiadavkách na vstup do Veľkej Británie kvôli Korona vírusu, napísal možné alternatívy týkajúce sa cesty, aj alternatívu autom, a súčasne matku vyzval, aby navrhla vhodnejšie riešenie, ak ju nejaké napadne, čo však ona neurobila a dokonca sa ani neobťažovala prečítať si jeho e-mail v celosti. Napísal jej preto nový návrh o dočasnom riešení ubytovania, na ktorý tiež neodpovedala a zjavne si ho ani neprečítala. Naposledy matke maloletej napísal o návrate maloletej dcéry do školy, keďže môže nastúpiť čoskoro po ich príchode. Ani tento e-mail si neprečítala, preto sa opýtal, či by sa s ním chcela stretnúť a prejsť si zorganizovanie odchodu a dospieť k pokojnej dohode, s čím súhlasila. Preto sa veľmi rýchlo v jeden večer stretli; reagovala na bod dočasného ubytovania, vyžiadala izbu pre dieťa, k dcérinej škole nemala žiadne pripomienky, avšak o niekoľko dní po tomto stretnutí otca požiadala, aby jej poslal potvrdenie o školskom mieste pre maloletú, keďže tvrdila, že teraz nie je isté, či sú voľné miesta v tejto škole, pretože v e-maili, ktorý jej pôvodne poslal, bolo potvrdenie o mieste v škole z augusta 2021. Odpovedal jej, že to znova prezistí, na čo ona reagovala tým, že je to dôležité, lebo ak sú voľné miesta, môžu sa vrátiť veľmi skoro. Následne dostal potvrdenie, že miesto je stále k dispozícii a preposlal ho matke maloletej. Od toho dňa matka maloletej zmenila svoje správanie, je veľmi agresívna. Zrejme chcela len nejaký dôkaz pre súdne konanie. Taktiež

otcovi spolu so starou matkou dieťaťa začala písať e-maily a správy v slovenčine a od neho vyžaduje, aby jej už nepísal správy v angličtine.

3.26 Vo vzťahu k hodnoteniu finančnej stability matky na Slovensku poukázal na to, že plat matky je príliš nízky a nemôže z neho viesť finančne zabezpečiť maloletú a poskytnúť jej stabilitu, ako to sama uvádza. Vymáha si peniaze od otca bez toho, aby mu umožňovala tráviť primeraný a pravidelný čas s dieťaťom. Otec vo Veľkej Británii používa status usadlíka so získaným trvalým pobytom na neobmedzený čas, o čom vie predložiť dôkaz súdu.

3.27 Je prirodzené, že maloletá s matkou sú vzájomne previazané, čo on nijako nespochybňuje, avšak to nič nemení na tom, že obvyklý pobyt maloletej je na území Veľkej Británie. Zdôraznil, že návratové konanie nie je konaním, v ktorom sa rozhoduje o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu; aj toto vyjadrenie ohľadom finančnej stability je mimo rámca návratového konania, avšak otec považuje za potrebné reagovať na prekrútené fakty, lži a výmysly matky. V návratovom konaní sa nerozhoduje o tom, či je centrum záujmu maloletej jej matka alebo otec. Matka maloletej nie je oprávnená sama rozhodovať o tom, kde a s kým bude maloletá žiť. Návratové konanie nemá charakter predbežného konania, je to konanie o súdnej právomoci nad rozhodovaním vo veciach maloletého dieťaťa. Na konanie o úprave rodičovských práv a povinností bude mať právomoc v zmysle článku 8 ods. 1 Nariadenia Brusel IIa ten súd, na území ktorého má maloleté dieťa v čase začatia takéhoto konania obvyklý pobyt. Táto skutočnosť, t.j. kde má maloletá obvyklý pobyt, sa zisťuje práve v konaní o nariadení návratu maloletej do cudziny. Súd prvej inštancie sa správne zamerlal na skúmanie tejto otázky, pričom súčasne neopomenul ani skúmanie najlepšieho záujmu dieťaťa (bod 38. napadnutého uznesenia). Súd prvej inštancie preto dospel ku správnym skutkovým zisteniam, keď prijal záver, že obvyklý pobyt maloletej je stále na území Veľkej Británie, a preto rozhodovanie o otázke úpravy výkonu rodičovských práv a povinností patrí do jurisdikcie anglických súdov.

3.28 Zdôraznil, že okresný súd správne uviedol, že zásadné skutočnosti, majúce vplyv na určenie obvyklého pobytu maloletej, je potrebné považovať 1/ dohodu rodičov, že pobyt na Slovensku bude iba dočasný, 2/ že spolu s matkou maloletej podali prihlášku do školy vo Veľkej Británii Carlisle Infant School, do ktorej mala maloletá nastúpiť v septembri 2021, 3/ že s matkou pred súdom Veľkej Británie na pojednávaní dňa 26.08.2021 vyhlásili, že sa chcú vrátiť do Veľkej Británie, pričom matka zmenila svoje stanovisko až v septembri 2021, 4/ matka maloletej sa vyjadrila aj pred mediátorkou, že presťahovanie na Slovensko bolo dočasné. Preto okresný súd správne dospel k záveru, že obvyklým pobytom maloletej je Veľká Británia.

3.29 Matka maloletej teda doposiaľ neustále potvrdzovala svojimi výrokmi, že pobyt na Slovensku mal iba dočasný charakter, preto nie je možné prihliadnuť na jej terajšie tvrdenie, ktoré je v úplnom rozpore nielen s jej doterajšími vyjadreniami, ale aj s jej doterajším konaním.

3.30 Odkaz matky na nález Ústavného súdu SR z 11.05.2021, sp.zn. IV.ÚS 52/2021-72 sa netýka ich prípadu, pretože v danej veci sa jednalo o maloleté 3-ročné dieťa, pričom maloletá Q. dosiahne vek 5 rokov a v Spojenom kráľovstve by už začala navštevovať predškolský ročník. Z vyjadrení matky je potom evidentné, že táto nehľadá na záujem maloletej, ale naopak, iba na svoj záujem zostať žiť na Slovensku, hoci maloletá je stále naviazaná na Spojené kráľovstvo, ktoré ešte stále považuje za svoj domov. Súčasné vyjadrenie matky v podanom odvolaní iba potvrdzuje fakt potvrdený už aj súdom prvej inštancie, že matka svojím konaním porušuje právo otca maloletej, pretože maloletú zadržáva na Slovensku bez toho, aby sa na tom s ním dohodla. Vzhľadom aj na tieto skutočnosti súd prvej inštancie správne ustálil záver, že v uvedenom prípade už došlo k medzinárodnému únosu, a preto je daná povinnosť maloleté dieťa navrátiť do krajiny jeho obvyklého pobytu.

3.31 Ani ďalšie rozhodnutia Ústavného súdu SR, na ktoré matka v podanom odvolaní poukazuje, nesúvisia s predmetným konaním. Matke a ani maloletému dieťaťu v prípade návratu do Veľkej Británie nehrozí nijaká ujma. Nepoprel, že v súčasnosti od rozchodu rodičov žije maloletá s matkou, avšak je to len dočasný stav, a to preto, že otec nemieni hrotiť situáciu a nie preto, lebo o úprave výkonu rodičovských práv a povinností doposiaľ nebolo rozhodnuté, keďže nebolo rozhodnuté ani o tom, ktorého štátu súdy majú v uvedenej veci právomoc konať. O tomto bude rozhodovať anglický súd, ktorý čaká na právoplatnosť tohto súdneho konania na Slovensku. Z uvedeného dôvodu nie je možné v súčasnosti obvyklý pobyt maloletej vyvodzovať zo skutočnosti, kde chce mať pobyt jej matka.

3.32 Aj rozhodnutia ESLP, na ktoré poukazuje matka vo svojom odvolaní, sa nevzťahujú na predmetnú vec. Jednak maloletá nie je na Slovensku ešte ani 1 rok, tiež maloletej v prípade návratu nehrozí na území Veľkej Británie žiadna ujma; matka nepredniesla žiaden dôkaz o tom, že by maloletej dcére niečo v Anglicku hrozilo.

3.33 Okresný súd správne skúmal všetky skutočnosti, podstatné pre prijatie rozhodnutia v danej veci, a to 1/ ktorá krajina je krajinou obvyklého pobytu maloletej, 2/ či otec ako rodič má opatrovnícke právo k

maloletej, 3/ či došlo k neoprávnenému zadržiavaniu maloletej na území Slovenskej republiky, ako aj to, 4/ či neuplynula 1-ročná zákonná lehota neopomenúc, 5/ či existujú dôvody na nenavrátanie dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu. Teda aj tvrdenia matky, že súd prvej inštancie opomenul hlbšie skúmať najlepší záujem maloletej a priklonil sa k tvrdeniam otca, je nepravdivé. Okresný súd uprednostnil záujem maloletej, keďže mal preukázané, že pre maloletú by bolo najlepšie navrátiť sa do miesta jej obvyklého pobytu, ktorým je nepochybne Veľká Británia. Poukázal na zápisnicu z pojednávania zo dňa 22.10.2021, kde na otázku právneho zástupcu otca, či otec klamal v niečom výslovne vo svojom vyjadrení alebo vo svojej výpovedi pred súdom, že by bolo niečo z jeho strany úplné klamstvo, povedal: „Myslím si, že to bolo v poriadku.“ (strana 10 zápisnice z pojednávania zo dňa 22.10.2021).

3.34 Z uvedeného je zrejmé, že matka maloletej si bola dobre vedomá skutočného stavu, a teda toho, že maloletá nezabudla na život vo Veľkej Británii ako i to, že presťahovanie bolo dočasné. Maloletá dcéra sa doposiaľ nezžila s novým prostredím na Slovensku. To, ako sa matka maloletej v súčasnosti snaží prezentovať nielen pred psychologičkou, ktorú bez jeho súhlasu navštívila aj s dieťaťom, ale aj v podanom odvolaní, preto otec považuje z jej strany za veľmi zavádzajúce a klamlivé.

3.35 Nariadenie znaleckého dokazovania, ako to matka uvádza v odvolaní, nebolo nevyhnutné, pretože v konaní neboli preukázané skutočnosti, že by maloletá mala s návratom do Veľkej Británie problém. Znalecké dokazovanie je potrebné nariadiť vtedy, ak v priebehu konania dôjde ku zmene v správaní sa maloletého dieťaťa, najmä ak by zmena v jeho správaní bola vyvolaná obavami až strachom z jeho možného návratu do krajiny obvyklého pobytu. Uvedené potvrdzuje uznesenie Najvyššieho súdu SR z decembra 2013, sp.zn. 6Cdo/292/2013. K takejto situácii v prejednávanom prípade nedošlo. Maloletá bola informovaná o tom, že sa vrátia späť do jej domova vo Veľkej Británii, maloletá nie je uzrozumená s tým, že by mali zostať žiť na Slovensku nastalo. Pokiaľ matka maloletej mala pochybnosti, mala možnosť pred súdom prvej inštancie dokazovanie znaleckým posudkom sama navrhnúť, čo však neurobila. Preto neexistujú dôvody, pre ktoré by navrátenie dieťaťa súd nemusel nariadiť, a to s odkazom na článok 13 Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí, tzv. Haagsky Dohovor. Uvedené dôvody neboli dané v čase rozhodovania a nie sú dané ani v súčasnosti, keďže vzhľadom na vek maloletej a na čas prežitý na Slovensku a dobu od odchodu z Veľkej Británie by návrat do krajiny obvyklého pobytu maloletá nepociťovala ako neznesiteľnú ujmu. Otec maloletej sa nezmieril s tým, že maloletá zostane natrvalo žiť na území Slovenskej republiky. Aj okresný súd mal preukázané, že maloletá sa vráti do dôverne známeho prostredia, v ktorom bola šťastná. Maloletej v krajine jej obvyklého pobytu nehrozí ani nebezpečenstvo zo strany otca, pretože on má s ňou vytvorený pekný vzťah a taktiež nehrozí nebezpečenstvo zo strany otca ani matke maloletej.

3.36 Otec sa vyjadril aj ku pochybnostiam matky v odvolaní o nezaujatosti sudcu. Poukázal na to, že dotyčnú sudkyňu jeho právny zástupca osobne nepozná. Skutočnosť, že spolu študovali v rovnakom čase na Právnickej fakulte univerzity Mateja Bella v Banskej Bystrici je síce pravdivá, uvedenú sudkyňu však do dňa pojednávania, konaného dňa 22.10.2022 nikdy osobne nestretol a pokiaľ aj boli v tom istom ročníku, osobne sa nepoznali a ani len spoločne nerozprávali. Vzhľadom na kvantum študentov v jednom ročníku a existenciu rôznych skupín nebolo ani možné poznať všetkých spolužiakov osobne. To, že v rovnakom čase absolvovali aj rigorózne konanie, je len náhoda, pretože toto prebieha celé viac menej dištančnou formou, s výnimkou absolvovania rigoróznejšej skúšky. Vznesenú námietku považuje preto za irelevantnú a absolútne vylúčil akýkoľvek vplyv na prebiehajúce mimosporové konanie a rozhodnutie súdu. V predmetnom prípade neexistujú žiadne pochybnosti o nezaujatosti sudkyne, rozhodujúcej v tomto konaní. Sudcovia sú profesionáli, ktorí vedia zhodnotiť svoju zaujatosť a môžu sa dať vylúčiť z rozhodovania.

3.37 Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil.

4. Matka k vyjadreniu otca zotrvala na stanovisku, že ona má na zreteli práve záujem maloletej a otec naopak, len svoj záujem, čomu prispôsobuje celé svoje konanie, ktoré ubližuje maloletej. Zotrvala na svojom stanovisku, že na Slovensko pricestovali z Veľkej Británie z dôvodu, že otec maloletej stratil prácu a nebol schopný si zabezpečiť ďalšiu a v danom čase ani neriešili, či budú bývať na území Slovenskej republiky alebo sa vrátia do Veľkej Británie, pretože vplyvom pandémie bola situácia veľmi kritická a nebolo možné predpovedať ďalší vývoj. Keďže nemali finančné prostriedky na to, aby si zaobstarali samostatné bývanie, dohodli sa, že budú bývať v Modrom Kameni a z uvedeného dôvodu otec na ňu naliehal, aby sa aj ona zamestnala, pretože z jedného platu nevedel zabezpečiť ich potreby. Od 01.02.2021 sa preto zamestnala na plný pracovný pomer, čo by bolo zbytočné, pokiaľ by mali plán v priebehu pár mesiacov vrátiť sa do Veľkej Británie, kde sa pandemická situácia vyostrovala. Uvedené potvrdzuje aj to, že otec si nehľadal vo Veľkej Británii prácu. Otec opomenul uviesť, že jej odmietol

vydať kľúče od ich spoločného bytu v Londýne a potom je otázne, akým spôsobom mieni realizovať svoj plán spočívajúci v tom, že matka by bývala v danom byte s maloletou. Matka musela na želanie otca ukončiť prácu v Londýne a ani by nemala finančné prostriedky na prenájom ďalšieho bytu a za súčasných okolností vylúčila spoločné bývanie s otcom. Skutočným cieľom otca je eliminovať matku zo života maloletej.

4.1 Poprela tvrdenia otca ohľadom styku otca s maloletou, uviedla dátumy, kedy maloletá u neho prespala (26.11.2021, 03.-04.12.2021, 10.12.2021, 13.12.2021, 17.12.2021, 19.12.2021, 20.12.2021, 21.-23.12.2021, 25.-27.12.2021). Z uvedeného vyplýva, že maloletá nemá žiadne obmedzenia pri stretávaní sa s otcom, ktorý ju pravidelne každý piatok vyzdvihuje zo škôlky, pretože nepracuje a dcéra s ním trávi voľný čas. Priznala, že v novembri 2021 maloletá čiastočne odmietala kontakt s otcom, pretože na ňu otec vytváral psychický nátlak, ktorý maloletá nevedela spracovať. Trvalo to viac ako 2 týždne, počas ktorých si maloletá neustále vyžadovala pozornosť a prítomnosť matky. Vytvorila sa u nej separačná úzkosť, ktorá súvisela s necitlivým konaním otca, ktorý maloletej tvrdil, že ju zoberie so sebou a bude len s ním, keďže matka nechce ísť naspäť do Veľkej Británie. Tento tlak sa zmiernil až potom, kedy po obdržaní odvolania bolo otcovi pravdepodobne vysvetlené, že takýmto spôsobom konať nemôže.

4.2 Poukázala na to, že je ťažké prispôbovať sa potrebám otca maloletej a hlavne tomu, že často ani neoznami, že si príde pre maloletú a o tom, že prišiel, sa matka dozvedá len z dlhodobého trúbenia vozidla. Pokiaľ matka ihneď nereaguje, keďže nepočíta s tým, že by to mohol byť on, začne telefonovať a rozčuľovať sa, prečo dcéra ešte nie je pripravená a že mu dieťa odmieta dať. Toto správanie otca vyústilo do toho, že akonáhle maloletá počula trúbenie vozidla, strhla sa, skryla sa pod stôl a odmietla s ním ísť. Momentálne s ním ide, pretože očakáva darčeky a naposledy, keď dcéru doniesol dňa 28.12.2021 na 3 hodiny, pretože išiel odvieť svojho brata na letisko do Budapešti, tak maloletá prišla s tým, že nemôže s matkou zostať cez noc a musí ísť spať ku otcovi a vráti sa ku nej na Nový rok. Takýto spôsob správania sa otca, kedy matku postaví pred hotovú vec a bez spoločnej dohody odkáže po dieťati, že sa bude realizovať styk u neho, je absolútne nevhodný. Jedná sa pritom o účelové konanie otca, avšak z hľadiska výchovy maloletej ide o nesprávny vzorec. Otec s maloletou komunikuje minimálne 3-krát za deň, pričom dĺžka hovoru závisí od dcéry a nie od matky. Počas ich hovorov sa matka snaží z miestnosti vzdialiť alebo zdržiavať minimálne, aby ju otec nemohol napadnúť, že dcéru ovplyvňuje. Sú však aj telefonáty v jej prítomnosti, pretože sa tomu nedá vyhnúť; naopak, otec maloletej neraz počas telefonátu požiadal dcéru, aby mu ukázala, čo pozerá v televízii, kontroloval v akom jazyku je program, v prípade, že bol po slovensky, tak veľmi tvrdým spôsobom jej oznámil, že si neželá, aby pozerala programy v slovenčine. Okrem toho otec vyvoláva v maloletej úzkosť aj permanentným nahrávaním preberania maloletej na styk, kedy drží v ruke mobilný telefón a všetko si nahráva, pri telefonických rozhovoroch s dcérou už matka videla, že držal druhý mobilný telefón v blízkosti reproduktora na telefóne, v ktorom sa rozprávali.

4.3 Dňa 25.11.2021 sa odohral incident, pri ktorom otec zavolať na matku políciu, a ktorý poznačil maloletú a odvtedy sa neustále pýta a hovorí, že musí robiť tak, ako ocko káže, lebo inak na nich zavolá policajtov. Pritom išlo o informáciu, že v časti obce, kde matka s dcérou býva, bude odstávka elektrickej energie a z tohto dôvodu ona mala v pláne pracovať v dome svojho brata s tým, že dcéra počas týchto dvoch dní nebude navštevovať škôlku, lebo odstávka sa týkala aj tejto budovy. Otec opakovane telefonoval matke a pokiaľ mu táto nezdvihla telefón, zalarmoval políciu. Pritom s dcérou v ten deň telefonoval viackrát a napriek tomu vo večerných hodinách navštívil OO PZ vo Veľkom Krtíši s tým, že nemá informáciu čo je s maloletou, a preto matka spolu s maloletou sa v ten večer na OO PZ dostavila a otec si mohol dieťa za prítomnosti policajta prevziať, avšak dieťa s ním nechcelo ísť a zostalo s matkou.

4.4 Matka vyjadrila presvedčenie, že otec maloletú manipuluje, jeho správanie negatívne vplýva na maloletú, konanie otca sa od súdneho procesu len graduje. Otec maloletej nakupuje veľké množstvo hračiek, ale takéto konanie otca môže veľmi negatívnym spôsobom ovplyvniť budúcnosť maloletej. Maloletá si už vôbec nepamätá, kde v Londýne bývali, preto tvrdenia otca o očakávaní maloletej návratu do Londýna sú manipuláciou a maloletej vkladá do úst tvrdenia, ktoré nevyslovila, pretože si ich ani nepamätá a pokiaľ áno, tak veľmi hmlisto.

4.5 Dochádzka maloletej do škôlky sa zlepšila, za mesiac december 2021 nebola v materskej škôlke len jeden raz, aj to len z toho dôvodu, že ju tam otec napriek spoločnej dohode nezaniesol po tom, čo u neho spala. V škôlke sa kamaráti s rovesníkmi, ktorí navštevujú škôlku, ako C., T., I., ktorých často spomína a do škôlky sa veľmi teší.

4.6 O tom, akým spôsobom otec manipuluje, svedčí aj fakt, že napriek dôkazom tvrdí pravý opak: tvrdí, že uhradil starej matke ekvivalent 900,-Eur, ale uhradil jej 800,-Eur, ktoré boli pripísané na jej účet dňa 13.11.2020 a matka následne zaslala otcovi na jeho účet, vedený v anglickej banke 950,-GBP, určených na výmenu okien. Teda nie otec, ale matka uhradila výmenu okien. Platbu za internetové pripojenie

vo výške 60,-Eur si otec hradil sám, pretože požadoval špecifickú rýchlosť pripojenia, ktorá sa dala zabezpečiť len pripojením optického kábla a stará matka takúto službu nepotrebovala.

4.7 Ohľadom návratu do Veľkej Británie otec tiež zavádza, pretože po ich rozchode uviedol, že chce ísť do Anglicka len na dovolenku, upratať byt v prípade jeho možného predaja. Až neskôr sa matka dozvedela, že zakúpený lístok na Eurotunel bol len jednosmerný a jeho úmyslom nebolo ísť na dovolenku, ale zotrvať v Anglicku. Dôvody jeho účelového konania a celkovej manipulácie matka zistila až po obdržaní zásielky zo súdu, kedy pochopila, prečo isté kroky vykonal a z akého dôvodu ju počas celej doby zavádzal.

4.8 Na rozdiel od otca maloletej matka nezakazuje dcére stretávať sa so starou matkou zo strany otca, a to vždy, keď príde na Slovensko. Q. u otca zotráva dlhší čas, keďže matka akceptuje, že ide o jej starú matku, s ktorou chce tráviť čas. Po návrate maloletej od otca maloletá reaguje na starú mamu zo strany matky agresívne a neraz sa stalo, že ju opľula a utekala od nej preč. P. maloletej ku tejto starej matke sa zlepšil len vtedy, keď nie je s otcom aspoň dva dni. Otec i matke zakazuje, aby dcéra zostávala so starou matkou, keď matka pracuje a aj v čase, keď bývali spolu v jej domácnosti, otec upozorňoval starú matku čo má robiť a ako sa má správať ku Q., kontroloval čo jej dáva jesť, keď sa hrali, tak ju počas hry od nej zobral, lebo si neželal, aby sa s ňou Q. hrala.

4.9 Poprela, že by po návrate do Veľkej Británie mala zabezpečenú prácu, tak ako to tvrdí otec a hlavne v období pandémie, ktorá poznačila aj Veľkú Britániu. Na druhej strane uznala, že dôležité bolo šetriť a preto do práce nastúpiť musela. Otec tým ale priznal, že nemali dostatok finančných prostriedkov, preto situáciu riešili takýmto spôsobom. Pokiaľ by s určitosťou plánovali návrat, tak by v danom čase hľadala prácu vo Veľkej Británii na diaľku a nie prácu na hlavný pracovný pomer na Slovensku, čo vzhľadom k nutnému zaučeniu a skúšobnej dobe nemalo žiadnu relevanciu.

4.10 Poukázala na to, že v Anglicku trvá materská dovolenka 1 rok. Počas materskej dovolenky jej zamestnávateľ platil po dobu 6 týždňov od cca 90% zo mzdy a po tomto období doplácá k minimálnemu základu cca 32,-GBP týždenne, a to zhruba po obdobie pol roka. Následne dostávala iba minimálnu dávku zo štátu a posledné 3 mesiace boli neplatené. Počas jej materskej dovolenky sa nikdy s otcom nerozprávala o jej predčasnom návrate do zamestnania a keď sa toto obdobie blížilo, navrhla mu, že sa vráti do práce len na polovičný úväzok, s čím nesúhlasil, lebo chcel, aby pracovala na plný úväzok, čo nebolo reálne. Na polovičný úväzok chcela pracovať preto, aby mohla zostať pri 1-ročnej dcére a pracovala v dňoch, keď mal otec dieťaťa voľno, aby maloletá nemusela zostávať s cudzími ľuďmi, ktorým by navyše za túto službu bolo potrebné platiť. Ďalší dôvod bol finančný, pretože pokiaľ by pracovala na plný úväzok, nielenže by nemohla byť s dcérou, ale jej plat by nepokryl náklady na škôlku, čo je viac ako 1.000,-GBP mesačne a otec by jej musel prispievať na náklady spojené s cestovaním a kúpou potravín, ktoré dokázala z platu na polovičný úväzok zabezpečiť. Až po niekoľkých hádkach a vysvetlení hlavne finančnej situácie otec s ňou súhlasil a toto rozhodnutie sa nakoniec potvrdilo ako správne, keď otec zmenil prácu a chodieval domov len na víkend.

4.11 Opäť poukázala na to, že je prirodzené, že dieťa chce mať svojich rodičov spolu, avšak v danom prípade je pre maloletú vhodnejšie, aby ako rodičia spolu nežili. Maloletá ešte celkom dobre nerozumie správaniu otca, ktorý si ju darčekmi kupuje; otec mal a má vytvorené všetky podmienky na styk s maloletou, preto nemôže tvrdiť, že s maloletou sa nestýka a maloletá kvôli tomu trpí. Je s ňou dokonca viac ako v čase spoluzitia vo Veľkej Británii, pretože tam chodil na týždenné turnusy a v súčasnosti má styk s maloletou aj počas týždňa.

4.12 Matka si je vedomá toho, že otec má taliansky vzor výchovy, kde je krik každodenný a okrem toho pochádza z rodiny, kde ho matka odvrhla, čo u neho spôsobilo ešte väčšiu agresivitu. Ona však nemohla dopustiť, aby sa ich spoločná dcéra aj ona sama stali centrom jeho atakov a nekontrolovaného správania. Otec maloletej bol čoraz viac agresívny a jeho konanie, týkajúce sa aj zasahovania do vzťahu maloletej so starou matkou, už bolo neúnosné. Otec sa aj v daný večer, keď došlo k vážnemu konfliktu, dožadoval komunikácie v čase, keď maloletá spala a nedbal na upozornenia matky, aby bral ohľad na spiacu dcéru. Toto ho ešte viac rozzúrilo, a preto matka s maloletou chcela odísť spať ku starej matke, v čom sa jej otec snažil zabrániť a došlo ku konfliktu.

4.13 Otec prispieval na chod domácnosti 200,-Eur za všetkých troch, pričom stará matka sa snažila variť každý, prípadne každý druhý deň. To, že otec odmietal jej stravu a chodil si kupovať svoju vlastnú, nemožno pripisovať na ťarchu starej matky. Matka sa s maloletou stravovali doma a v sume 200,-Eur boli zahrnuté aj služby spojené s bývaním.

4.14 Zotrvala na svojom tvrdení z odvolania, že vzťah s otcom sa rozpadal postupne a deň 08.06.2021 bol len vyvrcholením predchádzajúcich vzájomných animozít. Zotrvala na vyjadrení, že otec konal bez jej súhlasu, ona dodnes nemá od bytu ani list vlastníctva, ani bankové zmluvy, keďže otec všetko zadržáva a nemá ani kľúče od bytu. Sám otec bol prekvapený správaním sa nájomcov, pretože si myslel, že

po skončení výpovednej lehoty tam zostanú naďalej bývať, keďže im ponúkol možnosť prolongácie. Oni však s takýmto návrhom nesúhlasili a našli si iné bývanie. Takýmto neuváženým konaním otca, čo je ďalším dôkazom toho, že nebol žiaden úmysel vrátiť sa späť do Londýna, museli začať splácať hypotéku. V auguste 2021 otec matku požiadal uhradiť celú sumu nákladov, keďže tvrdil, že na úhradu nemá finančné prostriedky. Dokonca splátku vypočítal tak, že do nej započítal výšku splátky svojho vozidla. O uvedenom sa matka dozvedela až po tom, ako požiadala otca o rozpis splátky, ktorý jej najskôr nebol ochotný predložiť a doručil jej ho až po viacnásobných intervenciách. Splátka hypotéky ich oboch finančne veľmi zaťažuje, avšak s otcom sa nedá dohodnúť na predaji bytu. Povedal jej, že keď ho nechce splácať, má prepísať svoj podiel na neho. Žiadne splátky by jej však nevrátil.

4.15 Predtým ako sa spoznala s otcom, mala svoj mobilný telefón so svojím telefónnym číslom. Neskôr jej otec navrhol, aby toto číslo zrušila a na jeho meno si zobral nové číslo s mobilným telefónom, ktoré jej on platil. Až neskôr zistila, že skutočným dôvodom takéhoto konania bola jej kontrola vzhľadom na viazanosť telefónu na jeho osobu. Na ďalšie výdavky v domácnosti vo Veľkej Británii obaja prispievali podľa svojich možností: ona uhrádzala aj výdavky za nákup potravín do celej domácnosti a oblečenie pre maloletú Q., v súčasnosti otcovi prispieva na úhradu nákladov polovicou, je v tom zahrnutá aj polovica splátky za jeho auto, pričom jej výplata je niečo okolo 900,-Eur a náklady na byt v Anglicku 800,-GBP. Týmto konaním otec matku vážnym spôsobom ochudobňuje, pretože celý svoj plat musí investovať do nákladov vo Veľkej Británii, pretože otec odmieta byť napriek jej viacnásobným návrhom predať a tiež ho odmieta prenajať. Konanie otca je účelové, pretože byt potrebuje kvôli súdnym účelom a týmto spôsobom ochudobňuje hlavne maloletú. Pokiaľ by bol byt v prenájme, tak by z príjmov bolo možné uhradiť náklady na chod nehnuteľnosti. Z uvedeného vyplýva, že otec koná bez súhlasu matky svojoľne, pričom sa nejedná len o jeho byt, ale o byt obidvoch rodičov.

4.16 Potvrdila pravdivosť tvrdenia otca, že sa vždy staral o spoločný účet a hypotéku. Robil to však nie preto, aby ju odbremeňoval, ale preto, aby mal prehľad a kontrolu a ju zo všetkého eliminoval. Doteraz napriek tomu, že mu pravidelne posielala polovicu výdavkov, nemá informáciu o tom, či platí úver pravidelne alebo si finančné prostriedky, ktoré mu zasiela, odkladá, keďže otec sa jej neraz slovne vyhrážal, že príde o nehnuteľnosť na Slovensku, keď prestane splácať hypotekárny úver v Anglicku, pričom on nevlastní žiadnu nehnuteľnosť a nemajú mu čo zobrat.

4.17 Otec relevantným spôsobom nepotvrdil svoj prestup v rámci spoločnosti H. do Anglicka. Priložená e-mailová komunikácia nie je oficiálnym potvrdením prestupu podľa pracovnej zmluvy, uzatvorenej na Slovensku s H. U., je platcom daní na Slovensku, je poistený v sociálnom systéme Slovenskej republiky a svoju prácu na terajšej pozícii môže vykonávať zo zahraničia, maximálne po dobu 10 dní za mesiac. Tieto skutočnosti otec matke slovne potvrdil.

4.18 Otec sa svojím konaním snaží ovplyvniť dochádzku maloletej do škôlky na Slovensku z dôvodu, aby si nezvykla na prostredie a rovesníkov v materskej škole v Modrom Kameni. Ak ráno pred odchodom do škôlky plakala a vyjadrila nevdôľu odísť, tak otec povedal, že nemusí ísť a môže zostať doma, ak chce. Pritom vedel, že rovnaké problémy s adaptáciou maloletej mali aj vo Veľkej Británii. Tým jej úmyselne bránil a bráni v stretávaní sa s rovesníkmi, v socializácii a v pedagogickej výchove. Nie je pravda, že Q. nemá motiváciu chodiť do škôlky, sú dni, kedy sa vyslovene ponáhľajú, aby bola prvá, z čoho sa vyslovene teší, že má veľa kamarátov v škôlke, s ktorými zažíva veľa zábavy a užitočných hier.

4.19 Poprela tvrdenia otca, že nikdy neprispievala na spoločné výdavky, pretože obaja prispievali podľa svojich možností, ona uhrádzala aj výdavky za nákup potravín do celej domácnosti a oblečenie pre maloletú Q.. V súčasnosti otcovi prispieva na úhradu nákladov polovicou, v čom je zahrnutá aj polovica splátky za jeho auto, pričom jej výplata je niečo okolo 900,-Eur a náklady na byt v Anglicku 800,-GBP.

4.20 Keďže matka pozorovala u maloletej čoraz častejšie výbuchy hnevu a agresívne správanie, a to hlavne po návrate od otca, začala s maloletou navštevovať Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva. Hľadala spôsob, ako jej pomôcť vysporiadať sa so všetkými zmenami, ktorými musela prejsť.

4.21 Potvrdila, že otec sa s maloletou stretáva takmer denne; pokiaľ otec nemá vedomosť o rovesníkoch maloletej, je to len kvôli tomu, že sa jej na nich nepýta a snaží sa tieto zážitky u nej nahrádzať ním vytvorenými spomienkami z čias, kedy žili vo Veľkej Británii.

4.22 Za ničím nepodložené tvrdenie považuje matka aj tvrdenie otca o tom, že bude mať vo Veľkej Británii dostatočný plat na pokrytie všetkých výdavkov. Otec nepredložil ani raz pracovnú zmluvu, z ktorej by vyplývalo, že má miesto výkonu práce vo Veľkej Británii a rovnako nikdy neuvádzal výšku svojho príjmu. Otec presne vie, že vo Veľkej Británii matka nemá prácu, čo aj sám deklaruje, keď uvádza, že povinnosťou matky maloletej je nájsť si vhodnú prácu, ktorá by umožnila užiť ju aj dcéru. Skutočným úmyslom otca je eliminácia matky zo života maloletej, čo dosvedčuje aj jeho vyjadrenie, že dieťa by malo zostať s rodičom, ktorý má väčšiu finančnú stabilitu. Cieľ a motív otca nie je najlepší záujem maloletej, ale

eliminácia matky zo života maloletej z dôvodu neschopnosti otca spracovať ich rozchod. Otec presne vie, že matke vie ublížiť iba jediným spôsobom, a to vtedy, ak jej zoberie dcéru a všetky jeho kroky vrátane psychickej manipulácie maloletej vedú k tomuto cieľu. Maloletá má však na Slovensku vybudované pevné a isté zázemie, matka je vlastníčkou nehnuteľnosti, kým otec nevlastní nič a aj jeho tvrdenie o zamestnaní vo Veľkej Británii a výške platu sú len ničím nepodloženými tvrdeniami. Kým v rámci súdneho konania uvádzal, aký je galantný a prepustí bývanie v Londýne matke s dcérou, zrazu žiada prispievať na maloletú a maloletá má byť s ním, lebo má vytvorené lepšie finančné zázemie. Byť však patrí v rovnakej miere obidvom rodičom, a teda pokiaľ ona nebude súhlasiť s tým, aby v danom byte sám býval, bude nutné byť predať, lebo sa nebudú vedieť dohodnúť na jeho užívaní, a tým pádom aj otec zostane bez bývania a kým matka má možnosť zabezpečiť si bývanie, otec ho nemá, pretože nič nevlastní, takže jeho teória o lepšej finančnej stabilite je irelevantná.

4.23 Matka zdôraznila, že z predložených dôkazov z konania otca, ako aj z jeho vyjadrenia k odvolaniu jasne vyplýva, že jeho cieľom nie je najlepší záujem maloletej, ale dosiahnutie svojho cieľa, ktorým je eliminácia matky zo života maloletej z dôvodu jeho nenávisť voči matke, ktorá istým spôsobom vyplýva z talianskych tradícií, kde žena musí poslúchať muža a pokiaľ tomu tak nie je, je zavrhnutá. Je evidentné, že žiaden návrat do Veľkej Británie neriešili, pretože súčasná pandemická situácia nedáva možnosti istoty, teda nebol vytvorený ani hypotetický priestor na komunikáciu o tom, či sa vrátia a pokiaľ áno, kedy. Boli si totiž vedomí toho, že návrat by bol úplne zbytočný, pokiaľ by sa situácia nezmenila. Kvôli tomu sa otec snažil nájomcom prolongovať aj nájomnú zmluvu. Tvrdenie otca, že má zamestnanie vo Veľkej Británii, nie je ničím podložené. Aj z jeho pracovnej zmluvy vyplýva, že prácu musí vykonávať zo Slovenska a doteraz súdu nepredložil žiaden dokument potvrdzujúci jeho tvrdenie, že môže vykonávať prácu z Anglicka. Otec nemá vo Veľkej Británii žiadne väzby, nemá tam nikoho, pretože pochádza z Talianska. Matka je tá, ktorá má neďaleko Londýna rodinu, svoju sesternicu. Práve z toho dôvodu s otcom riešili aj možnosť samostatného bývania vo Zvolene, v Banskej Bystrici alebo v Bratislave. Otec si bol vedomý toho, že ho k Slovensku viaže práca, tu má istoty a schopnosť zabezpečiť istoty aj maloletej.

4.24 Tým, že vzťahy rodičov ochladli, vplyvom emócií začal otec konať bez uváženia, bez vedomia matky zhoršuje nielen svoju, ale aj matkinu majetkovú situáciu tým, že vypovedal nájom bytu a hypotéku musia hrať z vlastných finančných prostriedkov. Zároveň na maloletú vytvára neprimeraný psychický tlak a veľmi nevhodne vplýva na jej zdravý psychický vývoj. Už len to, že maloletá po návrate od neho opľúva starú matku, poukazuje na jej neschopnosť zabezpečovať riadnu výchovu maloletej, pričom ako sám uviedol, on by mal byť tým, kto bude maloletú vychovávať a matka uhrádzať náklady na jej výživu. Otec si vôbec neuvedomuje, že vytrhnutím maloletej z prostredia, s ktorým sa zžila, ju bude veľmi traumatizovať, pretože si veľmi ťažko zvyká na nové prostredie, čo potvrdil napokon aj on sám. Maloletá má na Slovensku vytvorené väzby, pričom v Londýne nemá žiadne väzby. Dieťa vo veku 3 rokov veľmi rýchlo zabúda, teda nie je pravdou, že si spomína na všetko, čo bolo v Londýne a veľmi sa tam teší. V najlepšom záujme dieťaťa je, aby zostalo na Slovensku, kde to už dôverne po roku pobytu pozná a má svoju rodinu, zázemie a vybudované sociálne vzťahy. V danej veci možno ako nesporný fakt konštatovať, že návrat dieťaťa bez matky je vzhľadom k jej veku vylúčený.

4.25 Zdôraznila, že dokazovanie súdu prvej inštancie nebolo dostatočné; súd vôbec nebral do úvahy následky, ktoré svojím rozhodnutím na psychickom stave maloletej spôsobí. Otec už aj v súčasnosti neúmerne zaťažuje maloletú, ktorej uvádza, že sa do Anglicka vrátia iba oni dvaja bez matky, keďže ona záujem o maloletú nemá. Uvedené je hrubá lož, ktorú otec seje do maloletej, u ktorej sa následky tejto traumatizácie prejavujú už v súčasnosti. Okrem toho otec žiadne svoje tvrdenie nepodložil listinnými dôkazmi a napriek tomu sa súd k jeho tvrdeniu postavil ako k pravdivému. Naopak, jej tvrdenia nebral do úvahy, pričom je evidentné, že skutočný záujem maloletej bráni matka a nie otec, ktorý uvedené konania využíva len na pomstu voči matke, pričom najlepší záujem maloletej v danom konaní len predstiera.

5. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec. Matka maloletej sa v mnohých odsekoch svojho vyjadrenia opiera o úpravu rodičovských práv a povinností, a teda je zrejme, že doteraz nepochopila zmysel tohto súdneho konania, ktorého cieľom je určiť miesto obvyklého pobytu maloletej, pretože len tento má právomoc rozhodnúť o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu - takýmto súdom bude súd Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska. Matka vo svojom vyjadrení neustále opakuje vymyslené príbehy plné nepravdivých tvrdení; on sám zotrváva na všetkých svojich doterajších vyjadreniach v tomto konaní. Postupne sa vyjadril k jednotlivým bodom vyjadrenia matky.

5.1 Mezonet v Londýne dali s matkou do prenájmu na 4 mesiace, a to od 06.01.2021 do 29.04.2021 s prestávkou 2 mesiace, a to preto, že po 3 mesiacoch skúšobnej doby v H. mohol požiadať o preloženie alebo požiadať o prácu odkiaľkoľvek inde. To, že nájomná zmluva v sebe subsumovala možnosť prolongácie ešte nenasvedčuje tomu, že by mal byť ich pobyt na Slovensku trvalý. Všetky nájomné

zmluvy je možné predložiť. Matku nabádal pracovať, pretože ich cieľom bolo, aby si našla akúkoľvek prácu z dôvodu, aby si našetrili peniaze na včasný návrat do Londýna. Obaja mali v tom čase záujem, aby maloletá nastúpila v septembri 2021 do školy.

5.2 Nie je pravdivé ani tvrdenie matky, že po príchode na Slovensko si nehľadal prácu vo Veľkej Británii. Hľadal prácu vo Veľkej Británii a absolvoval aj 4-stupňové pohovory so spoločnosťou W.. Matka maloletej má o tomto vedomosť, pretože jej poslal e-mail s požadovanými úlohami na prvostupňový pohovor, s ktorými mu však odmietla pomôcť. Na poslednom pohovore túto prácu nezískal. V rámci spoločnosti H. podal niekoľko žiadostí v Spojenom kráľovstve, kde absolvoval niekoľko pohovorov, v tom čase neúspešne; medziasom však získal prácu s nástupom dňa 31.01.2021. Má možnosť ju vykonávať z územia Veľkej Británie. Spoločnosť Amazon je medzinárodná spoločnosť a nemá svoje pobočky len na území Slovenskej republiky. Má dohodnutý termín i plat.

5.3 Poprel, že by niekedy uvažoval o možnostiach bývania vo Zvolene, Banskej Bystrici alebo v Bratislave. Priznal, že sa matky pýtal, ako sa tam žije, čo však neznamená, že by tam chcel aj bývať. Neodmietol matke maloletej vydať kľúče od ich domu v Londýne: matka maloletej ho požiadala, aby dal kľúče jej sesternici T., aby táto išla do domu a brala veci bez jeho súhlasu. Preto povedal, že keď budú potrebovať ísť, aby mu zavolali a on by sa dohodol so susedom na prevzatí kľúčov, čo sa aj stalo. Jediné kľúče, ktoré majú na Slovensku, si nechal preto, lebo koncom januára sa vráti do novej práce a bude ich potrebovať; druhé kľúče sú u suseda. Zopakoval, že je ochotný nechať matku s maloletou dcérou bývať v ich rodinnom dome. Potvrdil, že matka maloletej mu krátko po začatí konania na Okresnom súde Veľký Krtíš, ktoré sama iniciovala vo veci úpravy práv a povinností navrhla, aby sa vrátili do Londýna a žili v ich rodinnom dome všetci spolu. Niekoľkokrát sa pýtal, z akého dôvodu žiada o zverenie do výlučnej starostlivosti, keďže jej zámerom bolo vrátiť sa do Londýna. Vo všetkých prípadoch odpovedala inak.

5.4 Poprel, že by mal záujem na eliminácii matky zo života maloletej dcéry. Takéto tvrdenie považuje za vyfabulované. On má záujem o sriedavú starostlivosť o maloletú dcéru a súhlasí s rovnakým rozdelením časového rozmedzia určenia tejto starostlivosti. Vo vzťahu k maloletej dcére má rovnaké práva a povinnosti ako matka maloletej, je rovnako plnohodnotný rodič ako ona. Naopak, matka maloletej mieni otca eliminovať zo života maloletej dcéry, o čom svedčí samotný fakt začatia tohto konania, ku ktorému bol donútený vzhľadom na správanie sa matky maloletej, ktorá si uzurpovala právo vo vzťahu k maloletej dcére len pre seba.

5.5 Poukázal na to, že s maloletou sa v priebehu mesiaca november stretol celkovo 10 dní a 2 noci, t.j. väčšinu mesiaca s ňou nestrávil žiadny čas. V decembri mu matka skutočne umožnila tráviť čas s maloletou, k čomu prišlo až po jeho vyjadrení ku skutočnostiam v podanom odvolaní. Tvrdenie matky, že na maloletú spôsobuje psychický nátlak, a že jej tvrdil, že ju vezme do Spojeného kráľovstva bez nej, nie je pravdivé. S maloletou sa nikdy o súdnom pojednávaní a ani o tom, že s ňou pôjde do Londýna bez matky nerozprával, pretože je toho názoru, že ide o veci dospelých a z tohto dôvodu aj matku maloletej niekoľkokrát žiadal, aby maloletú dcéru z týchto diskusií vynechala. Namiesto toho však matka ako aj stará matka ho pred maloletou ohovárali, hovorili nepravdivé príbehy, vytvárali falošné ilúzie a nesmierne ju strašili, až jej to psychicky veľmi ublížilo. O tomto svedčí situácia, ktorá sa odohrala 10.11.2021, kedy mu maloletá povedala na 4-ročné dievčatko nezvyčajné, že medvedík mi hovorí, aby som k tebe už nechodila a medvedík je pred tebou smutný, na čo otec odvetil, že navrhuje, aby s medvedíkom strávili nejaký čas spoločne a na to Q. začala rozprávať, že medvedík stratil prácu a obdobné slovné spojenia, scenáre a vety, z ktorých bolo zrejmé, že to musí mať od svojej mamy a starej mamy.

5.6 Poprel, že by neinformoval matku maloletej o tom, kedy sa mieni s maloletou stretnúť, pretože ju vždy informuje formou SMS alebo e-mailov, aj počas ich video hovorov sa snaží dohodnúť s matkou maloletej, aby uľahčili život dieťaťu a vytvorili pre neho akúsi rutinu, kedy má byť s otcom a kedy s mamou. Tieto skutočnosti vie súdu preukázať zvukovým záznamom. Matka nereaguje na správy, na e-mail a odmieta sa dohodnúť ohľadom jeho styku s maloletou. Jedného popoludnia okolo 16.00 hod. bol požiadany, aby počkal na dcéru, kým vyjde von. Po 50 min. čakania bez akejkoľvek odpovede zavolať a pokojne sa opýtal, čo sa deje, prečo nie je pripravená, keďže sa dohodli na čase vyzdvihnutia. Matka maloletej bezbreho zavádza súd, a to len preto, aby získala čas pre seba a dostala dieťa na svoju stranu. Matka maloletej pred začatím hovoru s otcom povie, čo má povedať a kedy má hovor ukončiť. Navyše, ak maloletá neukončí hovor podľa pokynu matky, tak jej táto vezme telefón z ruky a povie otcovi OK, ahoy a veľmi rýchlo zavesí. Toto správanie ho núti písať každý deň správu o všetkom, čo s maloletou dcérou robia alebo hovoria a navyše kvôli klamstvám, ktoré matka maloletej neustále píše, musí všetky rozhovory nahrávať, aby sa ochránil pred týmito falošnými obvineniami. Dokonca má aj nahrávku, keď maloletá hovorí, že nemôže s ním hovoriť, pretože tam nie je jej mamka. To, čo sa stalo minulé leto 2021 a v mnohých iných prípadoch, keď sa pýta niečo, ako napr. čo dnes budeš robiť, maloletá sa pred odpoveďou pozrie na svoju matku.

5.7 Vymyslené je aj tvrdenie, že nahrávanie rozhovorov z jeho strany spôsobuje maloletej úzkosť, 4-ročné dieťa dokáže porozumieť, že držaním druhého telefónu v ruke nahráva rozhovor. Matka maloletej takýmito vyhláseniami úmyselne presúva pozornosť z účelu tohto súdneho pojednávania, ktoré sa týka určenia právomoci a návratu maloletej do krajiny obvyklého pobytu, na nezmyselné obvinenia, ktoré sú absolútne klamlivé.

5.8 Poukázal na to, že ako otec sa zaujíma, čo jeho maloletá dcéra v televízii sleduje a či sú to vhodné programy pre 4-ročné dieťa. Je pravda, že maloletá mu povedala, že v dome starej mamy sa nesmie hovoriť a pozeráť rozprávky v angličtine.

5.9 Vyjadril sa k incidentu zo dňa 25.11.2021 s tým, že večer dňa 24.11.2021 dostal informáciu, že nasledujúci deň bude výpadok elektrickej energie, ktorý ovplyvní sieť v dome, v ktorom matka s maloletou bývajú. Matka však mala s maloletou odísť pracovať k jej bratovi, kde sieť bola, avšak stalo sa, že matka nechala maloletú dcéru bez dozoru samú doma a odišla k svojmu bratovi. Ako zvyčajne otec očakával ranný telefonát, spravidla mu zavolá okolo 7.30 - 8.00hod., čo tentokrát neurobila. Opakovane jej volal asi 7-krát, avšak ani raz nezdvihla. Až následne preto kontaktoval políciu na tiesňovom čísle. O 11.15 hod. zavolať na tiesňovú linku 112 a vysvetlil, že posledný kontakt s dcérou mal 24.11.2021 o 20.52 hod. a každý deň majú ranný hovor, čo sa ráno 25.11.2021 nestalo. Preto nevedel, či sa niečo stalo, bál sa. Išiel skontrolovať, či sa niečo deje pred domom alebo na ceste s tým, že keď tam išiel, pípla mu SMS a v domnení, že to píše matka maloletej zastal a správu čítal. Medzitým okolo neho vysokou rýchlosťou prešiel auto Fiat Panda, v ktorom sedela matka, avšak maloletá s ňou nebola, čo zachytila jeho palubná kamera. Matka nezastavila ani nevysvetlila otcovi svoje pochybenie, ani sa neospravedlnila za vyslovené klamstvá. Keď chcel podať sťažnosť na políciu, policajt zavolať matku, ktorá priviedla aj ich maloletú dcéru. Takže nie on traumatizoval maloletú a ide o nepravdivé obvinenie, pretože matka a jej brat policajt priviedli maloletú dcéru na policajnú stanicu. Matka má zjavne vážne problémy sama so sebou, ktoré pravdepodobne spôsobili zlé vplyvy ľudí z jej okolia.

5.10 Poukázal na príhody zo dňa 05.01.2022 a príhodu z 01.01.2022. Odmietol tvrdenia matky o jeho manipulácii maloletej dcéry o tom, že pôjdu do Talianska. Počas rozhovoru na dobrú noc maloletej povedal, že on bude musieť ísť do Milána za bratom a mamou. Maloletá ho okamžite požiadala, aby išla s ním. Povedal jej, že tento raz to nie je možné, ale namiesto toho môžu ísť na budúce leto na Sicíliu a zostať u jeho najlepšej kamarátky, ktorá má dcéru Q.. Maloletá sa ho opýtala, či sa môže s Q. kamarátiť a on jej odpovedal súhlasne. Na tomto príklade vidieť, ako matka poprekrúca slová a fabuluje neexistujúci príbeh. Ďalšie matkine slová sú vytrhnuté z kontextu a vôbec neboli vyslovené na jej margo. Poprel tiež, že by maloletej kupoval veľké množstvo hračiek, kvôli ktorým by potom maloletá ku nemu mala chodiť. Poukázal na to, že je všeobecne známy fakt, že deti vo veku 4 rokov majú tendenciu sa pýtať otázky typu, keď bol malý a začínajú byť zvedavé aj na život rodičov, keď boli rodičia malí. Jeho sa dcéra pýta to isté a pýta sa, čo robil, keď on bol malý. Preto je z vyjadrení matky, že maloletá sa nepamätá na život v Londýne, nesmierne prekvapený.

5.11 Poukázal na to, že trvá na tom, že dochádzka maloletej dcéry do jej slovenskej škôlky je slabá. V mesiaci december 2021 bola škôlka zatvorená počas vianočných prázdnin od 20.12.2021, takže tvrdenie, že sa dochádzka zlepšila len za 13 dní oproti niekoľko mesačnej zlej dochádzky, je zavádzajúca a nepresná. Dcéra mu povedala, že sa už do škôlky nechce vrátiť. V novembri 2021 ju navštevovala len 7 dní. O tom svedčia ospravedlnenia absencií maloletej, ktoré on podpisoval po predložení vychovateľkou. Poprel, že by sa jeho matka s maloletou nehrala, hrajú sa spolu vždy, keď maloletá chce. Tieto vyhlásenia matky ohľadom správania sa maloletého dieťaťa k jej starej matke nikdy nepočul. Keďže stará matka vyhodila otca zo svojho domu a naďalej ho pred maloletou ohovára, je zrejme správanie sa maloletej reakciou na tieto skutočnosti. Je zrejme, keď maloletá počuje ako babička o ňom zle hovorí, rozruší sa a odmietne ju.

5.12 Zdôraznil, že ešte stále nebolo rozhodnuté o tom, komu je maloletá zverená do starostlivosti a v tomto konaní sa o tom ani nebude rozhodovať, pretože nejde o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, ani ohľadne úpravy styku maloletej s otcom.

5.13 Poukázal na to, že jeho matka ho nikdy v minulosti a ani v detstve neodvrhla, takže matka maloletej si ho s najväčšou pravdepodobnosťou mylí s niekým iným, možno aj so svojim bývalým priateľom. V ich rodine, aj keď sú rodičia rozvedení, nikdy neboli náznaky násillia a kriku, ako to robí stará matka maloletej zo strany matky. Otcovi sa javí, že matka maloletej skôr hovorí o svojej rodine; všetky fakty ohľadne incidentu otca a starej matky maloletej už súdu podrobne vysvetlil, rovnako tak dôkaz o agresivite starej matky vie poskytnúť.

5.14 Vyjadril sa k ukončeniu nájmu ich spoločného bytu v Londýne; dôkaz o e-maile, zaslanom nájomníkom v Londýne už súdu predložil. Pripomenul, že výpoveď o ukončení nájmu bola zaslaná v apríli 2021, teda ešte pred rozpadom ich vzťahu. Keďže 50% bytu patrí matke, je povinná splácať

splátky hypotéky. Doposiaľ splátky platil vždy on, ona sa nikdy nezaujímalala o to, koľko a väčšinou si aj mesačné účty, napr. za mobilný telefón bezstarostne zvyšovala bez akéhokoľvek príspevia. Keďže si rozpis vyžiadala, tento jej bol zaslaný e-mailom. Dom nie je na predaj, pretože ho potrebujú pre návrat maloletej dcéry do jej vlasti Veľkej Británie, kde sa narodila a kde sa chce vrátiť. Odvolávanie sa na vrátenie splátok nie je predmetom tohto súdneho konania. Skutočne sa dá uzavrieť dohoda vzhľadom na to, že 5 rokov nikdy neprispievala na náklady domácnosti a nikdy sa nezaujímalala ani o to, koľko on za všetko platí, a to aj v súčasnosti, pretože nebude ohrozovať svoju dobrú povesť platiteľa v Spojenom kráľovstve len preto, že matka platiť nechce. Nedovolí, aby matka zničila aj toto po tom, ako zničila ich rodinu.

5.15 Čo sa týka jeho pracovnej zmluvy, táto by mu mala čoskoro prísť, avšak on nemá povinnosť ju poskytnúť matke maloletej, pokiaľ ho o to súd nepožiadala, pretože sa jedná o jeho súkromnú záležitosť. Je ochotný poskytnúť výmenu správ, ktoré mal s náborovým pracovníkom a ktoré potvrdzujú jeho presun do Spojeného kráľovstva.

5.16 Opätovne zdôraznil, že ku psychologičke nebol pozvaný a ani ho psychologička nijakým spôsobom nekontaktovala, neanalyzovala jeho správanie, ani správanie maloletej počas jej pobytu s otcom, nemala potom možnosť prijať odborné závery, ak nemala ani len stanovisko otca. Zdôraznil, že faktom stále zostáva, že matka maloletej sa rozhodla opustiť spoločný rodinný dom v Londýne a neoprávnene ponechať maloletú na Slovensku bez súhlasu otca. Pokiaľ by tak neurobila, konanie o návrat maloletej do krajiny obvyklého pobytu sa nikdy nezačalo. Vyjadril nepochopenie k nevedomosti matky maloletej k talianskym tradíciám ohľadom rodiny a histórie krajiny. Hoci matka sa snaží prerhať väzby maloletej na Londýn, ako aj úmyselne prerušiť všetky vzťahy s rodičmi priateľov maloletej s tým, že im neodpovedala na ich telefonáty alebo správy a sama im nevolala, maloletá si stále chce pozrieť svoje fotky, keď bola malá v Londýne a vidieť svoje kamarátky ako Q. a Q., menuje ich a dodáva, že jej veľmi chýbajú. Matku tieto vyjadrenia maloletej rozčuľujú. Poprel, že by maloletej niekedy povedal, že by o ňu matka nemala záujem a že by sa len oni dvaja bez matky mali vrátiť do Londýna. Vo vzťahu k maloletej nevystupuje ako matka, ktorá ju na Slovensku neoprávnene zadržáva bez súhlasu otca. Navrhol, aby odvolací súd čo najskôr rozhodol vo veci z dôvodu, aby sa ako otec vyhol odcudzeniu s dieťaťom a negatívne mu vplyvu takéhoto odcudzenia na psychiku maloletej. Navrhol odvolaním napadnuté uznesenie ako vecne správne v plnom rozsahu potvrdiť.

6. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca zopakovala svoje tvrdenia o potrebe venovať pozornosť najlepšiemu záujmu maloletého dieťaťa, o tom, že otec nijakým spôsobom nepreukázal svoje tvrdenia o jeho práci vo Veľkej Británii, o tom, že otec sám iniciatívne vyhľadával školy s výukou v anglickom jazyku na Slovensku pre prípad možnosti bývania na Slovensku - v Bratislave. Matka podala návrh na Okresný súd Veľký Krtíš z dôvodu, že otec jej opakovane oznámil, že jej dcéru zoberie a bol agresívny. Poprela, žeby mala záujem otca eliminovať zo života maloletej, o čom svedčí, že v telefóne má maloletá uložené len tri telefónne čísla, a to J. - otec, B. - stará matka zo strany otca a T. - brat otca a telefonuje v jej neprítomnosti. Naopak, po oznámení termínu dovoleniek, ktoré mienila stráviť s dcérou, otec tieto neakceptoval. Poukázala na neustály stres maloletej z konania otca a jeho manipulatívne správanie, ktoré prejavuje cez svojho medvedíka, prostredníctvom ktorého vyjadruje svoje potlačené emócie a myšlienky; toto konanie maloletej matky konzultovala s psychologičkou, ktorú maloletá navštevuje, a ktorá matke vysvetlila, že dieťa sa týmto spôsobom vyrovnáva so svojimi pocitmi. Správanie dieťaťa závisí od toho, či má styk s ocom, alebo nie: po návrate od otca sa správa neštandardne, keď matke nadáva, že má prázdnu hlavu, alebo trpí atakmi hnevu. Pokiaľ je otec odcestovaný, maloletá zostáva v škôlke celý deň a aj tam spí, odpočinok berie ako relax.

6.1 S poukazom na článok 13 Haagského dohovoru zdôraznila, že záujem maloletého dieťaťa v návratovom konaní je vždy prvoradý; v danom prípade návrat maloletej nie je v jej najlepšom záujme, pretože existuje hrozba vzniku duševnej ujmy a existujú dôvody na nenavrátanie maloletej do krajiny obvyklého pobytu.

6.2 Žiadala rozhodnúť v zmysle podaného odvolania.

7. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

9. Podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Právna úprava Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25.10.1980 si kladie za cieľ zabezpečiť okamžitý návrat detí, ktoré sú neoprávnene premiestnené do niektorého zmluvného štátu alebo sú v ňom zadržované; jej účelom je stanoviť pre tieto prípady pravidlá návratu detí. Dohovorom od začiatku sledovaný cieľ - bezodkladné navrátenie dieťaťa posilňuje postavenie dieťaťa v konaní a jeho participačné práva. Táto právna úprava vychádza zo zásady, že nikto nesmie ťažiť zo svojho protiprávneho konania. Svoje ustanovenia koncipuje na princípe predchádzania svojpomoci, resp. ochrany detí pred negatívnymi dôsledkami realizácie svojpomoci; ich aplikácia však nesmie byť mechanická; vždy je treba vziať do úvahy hľadisko najlepšieho záujmu dieťaťa, zakotvené v Dohovore o právach dieťaťa a celkový kontext právneho poriadku komunitárneho práva i medzinárodného práva verejného, vrátane jeho ľudsko-právnej dimenzie. Preto je na mieste, že Dohovor určuje i pravidlá pre nevydanie dieťaťa, ktoré však musia byť interpretované reštriktívne.

10.1 Premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak je porušením opatrovníckeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, buď spoločne alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne alebo samostatne alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu či zadržaniu. Opatrovnícke právo možno nadobudnúť priamo zo zákona alebo na základe rozhodnutia súdu alebo správneho orgánu alebo na základe dohody platnej podľa právneho poriadku tohto štátu (článok 3 Dohovoru). Dohovor sa použije na dieťa, ktoré malo obvyklý pobyt na území zmluvného štátu bezprostredne bez porušenia opatrovníckeho práva alebo práva styku. Použitie Dohovoru sa skončí, keď dieťa dosiahne vek 16 rokov (článok 4 Dohovoru). Na účely tohto Dohovoru opatrovnícke právo zahŕňa práva, týkajúce sa starostlivosti o osobu dieťaťa a najmä právo určiť miesto jeho pobytu, právo styku zahŕňa právo odvieť dieťa na obmedzený čas na iné miesto, ako je miesto jeho obvyklého pobytu (článok 5 Dohovoru). Ak bolo dieťa neoprávnene premiestnené alebo zadržané a v deň začatia konania pred justičným alebo správnym orgánom zmluvného štátu, v ktorom sa dieťa nachádza, neuplynula odo dňa neoprávneného premiestnenia alebo zadržania lehota 1 roka, nariadi príslušný orgán okamžite návrat dieťaťa. Justičný alebo správny orgán nariadi návrat dieťaťa aj keď sa konanie začalo, aj po uplynutí 1 roka, okrem prípadu, ak sa preukáže, že dieťa sa zžilo s novým prostredím (článok 12 Dohovoru). Bez ohľadu na uvedené, justičný alebo správny orgán dožadovaného štátu nemusí nariadiť návrat dieťaťa, ak osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá nesúhlasí s jeho vrátením, preukáže, že osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba, ktorá mala dieťa v osobnej starostlivosti v čase premiestnenia alebo zadržania, opatrovnícke právo skutočne nevykonávala, alebo že súhlasila, či následne sa zmierila s premiestnením alebo zadržaním alebo existuje vážne nebezpečenstvo, že návrat by dieťa vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ho inak priviedol do neznesiteľnej situácie (článok 13 Dohovoru). Justičný alebo správny orgán môže odmietnuť nariadenie návratu dieťaťa aj vtedy, ak zistí, že dieťa nesúhlasí s návratom, ak dieťa dosiahlo vek a stupeň vyzretosti, v ktorom je vhodné zohľadniť jeho názory. Pri hodnotení okolností uvedených v tomto článku, justičné a správne orgány vezmú do úvahy informácie o sociálnom prostredí dieťaťa, ktoré poskytol ústredný orgán alebo iný príslušný orgán štátu obvyklého pobytu dieťaťa (článok 13 Dohovoru). Rozhodnutie podľa tohto Dohovoru o návrate dieťaťa nemožno považovať za rozhodnutie o určení opatrovníckeho práva (článok 19 Dohovoru).

11. V prejednávanej veci odvolací súd v prvom rade skúmal z úradnej povinnosti existenciu väd konania a iných väd, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§67 C.m.p.); po zistení, že z obsahu spisu žiadne takéto vady nevyplývajú, sa zaoberal správnosťou odvolaním napadnutého uznesenia z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov, t.j. či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.), či súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§365 ods. 1 písm. e/ C.s.p.), či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a či rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Keďže matka v odvolaní namietla aj podozrenie zo zaujatosti zákonnej sudkyne, krajský súd sa zaoberal aj týmto odvolacím dôvodom, a teda či rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (§365 ods. 1 písm. c/ C.s.p.), keďže hoci matka v odvolaní tento odvolací dôvod nepomenovala, z jeho obsahu to jednoznačne odvolaciemu súdu vyplývalo.

12. Z obsahu preskúmaného spisu zo skutkového hľadiska bolo zistené, že rodičia maloletej nie sú manželmi, otec je taliansky občan, do Londýna sa presťahoval v roku 2009, matka - Slovenka prišla do Veľkej Británie v auguste 2012, kedy sa zoznámili; od augusta 2013 žijú v spoločnej domácnosti a po viac ako 5-ročnej známosti sa narodila maloletá Q., ktorá je nielen štátnou občiankou Slovenskej republiky, ale je vedená aj v registri Talianov s pobytom v zahraničí, tzv. A.I.R.E. V roku 2016 v Londýne spoločne kúpili na hypotéku 1-izbový mezonet a v roku 2017 sa im narodila maloletá Q.. Do decembra roku 2020 spoločne žili v ich dome v Londýne, v novembri 2020 počas pandémie Covid 19 otca prepustili z práce, preto sa spoločne rozhodli, že by bolo vhodné pokúsiť sa dočasne nájsť si brigádu na Slovensku, čo sa mu aj podarilo v spoločnosti H.. Po príchode na Slovensko bývali spolu v dome vo vlastníctve starej matky zo strany matky, hoci matka maloletej je na Slovensku spoluvlastníčkou rodinného domu, ktorý však nebol dostatočne obývatelný. Po konflikte v júni 2021 otec opustil rodinný dom starej matky, prenajal si byt a s dieťaťom sa pravidelne stretáva. Matka sa zamestnala a maloletú prihlásila do materskej školy; maloletej prihlásila na Slovensku trvalý pobyt a tiež ju zapísala ku detskej lekárke, všetko bezvedomia otca.

12.1 Od augusta 2021 má otec zato, že matka maloletú zadržáva na území Slovenska bez jeho súhlasu: dňa 16.04.2021 rodičia totiž obdržali potvrdenie o prijatí maloletej do školy vo Veľkej Británii - ide o nultý ročník pred prvým ročníkom povinnej školskej dochádzky, t.j. základnej školy, ktorý maloletá mala začať navštevovať dňa 21.09.2021, preto 21.05.2021 otec kúpil lístok na Eurotunel s tým, že návrat do Londýna naplánoval na 06.07.2021, a to aj v spojení s výpoveďou z nájmu nájomcom, ktorí v čase ich neprítomnosti obývali ich byt v Londýne. V júni 2021 po konflikte v domácnosti starej matky sa však matka s otcom rozišla a otec naplánovanú cestu zo dňa 06.07.2021 posunul na 20.08.2021, avšak ani v ten deň neodleteli, preto zarezervoval odlet na 05.09.2021.

12.2 Matka podala návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na Okresný súd Veľký Krtíš; vo Veľkej Británii prebieha rovnaké konanie na návrh otca; v obidvoch konaniach očakávajú súdy právoplatné rozhodnutie o návrate maloletej do cudziny z dôvodu jej neoprávneného zadržavania matkou na území Slovenska, ktoré konanie začalo na návrh otca dňa 03.09.2021 na Okresnom súde Banská Bystrica. Jeho návrhu vyhovel okresný súd uznesením dňa 22.10.2021 po vykonanom dokazovaní a nariadení pojednávania; uznesenie je aktuálne napadnuté odvolaním matky.

13. Odvolanie matky nie je dôvodné. V prejednávanej veci právny záver o neoprávnenom premiestnení, resp. zadržaní maloletej vyžadoval splnenie 3 predpokladov: 1/ existenciu opatrovníckeho práva, 2/ výkon opatrovníckeho práva v čase premiestnenia buď spoločne alebo samostatne a 3/ porušenie opatrovníckeho práva. Tieto predpoklady podľa názoru súdu prvej inštancie boli splnené; odvolací súd sa s názorom okresného súdu stotožňuje.

13.1 V konaní nevznikli žiadne pochybnosti o tom, že obaja rodičia boli v čase premiestnenia maloletej Ely nositeľmi opatrovníckeho práva, a to aj v čase jej zadržavania, t.j. práv a povinností súvisiacich so starostlivosťou o maloleté dieťa, najmä práva určiť miesto jej pobytu; nepochybne toto právo rodičia v čase jej premiestnenia a zadržavania vykonávali spoločne, teda ani jeden z nich nemohol rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa, resp. o jeho zmene bez súhlasu druhého; posledné bydlisko maloletej pred premiestnením, určené zhodnou vôľou rodičov, bolo na území Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska. Otec dôvodne podal návrh na návrat maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu, za ktorú označil Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu, ktorý návrhu otca celkom vyhovel. Matka poukazuje na zžitie sa dieťaťa s novým prostredím v Slovenskej republike po dobu 1 roka; okresný súd správne konštatoval, že počítať plynutie lehoty od premiestnenia nemožno konštatovať, pretože maloletá nebola neoprávnené premiestnená; v predmetnej veci došlo k neoprávnenému zadržaniu maloletej na území Slovenskej republiky, a to od momentu, od ktorého matka bráni v návrate maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu, t.j. najneskôr od augusta 2021, kedy sa matka rozhodla, že do Veľkej Británie sa už s maloletou nevráti. Preto do rozhodnutia okresného súdu dňa 22.10.2021, resp. do februára 2022, kedy rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici o odvolaní matky nemožno konštatovať, že sa maloletá zžila s novým prostredím, čo podrobne okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vyhodnotil. Na toto vyhodnotenie poukazuje aj odvolací súd.

13.2 Súd prvej inštancie sa správne zaoberal otázkou obvyklého pobytu maloletej, mierou jej začlenenia vo Veľkej Británii, otázkou, či premiestnenie maloletej mimo jej obvyklého pobytu bolo neoprávnené a či došlo k neoprávnenému premiestneniu, resp. zadržaniu maloletej. Konštatoval, že došlo k medzinárodnému únosu a v zmysle Dohovoru je daná povinnosť maloleté dieťa vrátiť.

13.3 Otec podal návrh na návrat maloletej dňa 03.09.2021, t.j. necelý mesiac po tom, ako sa dozvedel o tom, že matka dieťa neoprávnene zadržáva na území Slovenskej republiky a nemieni sa vrátiť na územie Veľkej Británie; podal aj návrh na Najvyšší súd vo Veľkej Británii, kde je vedené konanie pod č. K kde boli matka i otec dištančne vypočutí; matka podala návrh na začatie konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na Slovensku na Okresnom súde Veľký Krtíš, kde je konanie vedené pod sp.zn. 14P/56/2021. Obidva sudy v predmetných veciach v súčasnosti nekonajú vzhľadom na prebiehajúce konanie o návrat maloletej do krajiny obvyklého pobytu, teda o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej súdom doposiaľ rozhodnuté nebolo.

13.4 Predmetom konania o návrat je len návrat maloletého dieťaťa za podmienok, ako to urobil súd prvej inštancie.

14. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že relevantná právna úprava, podľa ktorej je potrebné posudzovať návrh otca na navrátenie maloletej, je Dohovor; okresný súd správne vymedzil aj cieľ tejto právnej normy a správne citoval ustanovenia, definujúce pojem neoprávneneho premiestnenia alebo zadržavania dieťaťa. Správne právnu úpravu uplatnil na zistený skutkový stav, keď dospel k záveru, že maloleté dieťa má vo veku svojich 5 rokov obvyklý pobyt vo Veľkej Británii, ktoré je miestom odzrkadľujúcim istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia.

15. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd zastáva názor, že súd prvej inštancie nepochybil procesne ani hmotno-právne pri svojom rozhodovaní o návrate maloletého dieťaťa, v odôvodnení napadnutého uznesenia ústavne akceptovateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo a aké dôkazy vykonal a vyargumentoval ich; uznesenie je odôvodnené a založené na právnych záveroch, majúcich oporu v právnej norme. Krajský súd sa s jeho odôvodnením stotožnil a odvolanie matky považuje za nedôvodné; keďže nezistil existenciu odvolacích dôvodov v zmysle §62 ods. 1 C.m.p. (nesprávne a neúplné zistenie skutočného stavu veci), §365 ods. 1 písm. d) C.s.p. (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci), §365 ods. 1 písm. e) C.s.p. (nevykonanie navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností), §365 ods. 1 písm. f) C.s.p. (nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov) a §365 ods. 1 písm. h) C.s.p. (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), uznesenie okresného súdu v plnom rozsahu v zmysle §387 ods.1,2 C.s.p. potvrdil. Preskúmal a potvrdil aj súvisiaci osobitne odvolaním nenapadnutý výrok o trovách konania.

16. Krajský súd akcentuje, že úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu bude predmetom konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej, ktoré prebieha na návrh otca vo Veľkej Británii.

17. O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa §52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

18. Pokiaľ sa týka námietky zaujatosti matky vznesenej v odvolaní proti zákonnej sudkyňi, odvolací súd sa s ňou vysporiadal v osobitnom rozhodnutí.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).